

Sven Skaare og Gunnar Fodnesbergene

**Undersøkelsen om samvær og
bidrag 2004**

Dokumentasjonsrapport

Notater

Forord

I dette notatet beskriver Statistisk sentralbyrå gjennomføringen av Undersøkelsen om samvær og bidrag vinteren 2004-2005. Undersøkelsen ble gjennomført på oppdrag fra Barne- og familiedepartementet (BFD). Kontaktpersoner i BFD har vært Gerd Vollset og Karin Stubberud-Stey.

Ved Seksjon for intervjuundersøkelser i Statistisk sentralbyrå har Sven Skaare vært hovedansvarlig for gjennomføringen av prosjektet. Bengt Lagerstrøm og Alvaro Agurto Robelo har vært rådgivere. Gunnar Fodnesbergene har vært ansvarlig for trekking og tilrettelegging av utvalget, samt utarbeiding av vekter. Jan Haslund har vært ansvarlig for øvrig elektronisk behandlingen av data med vekt på utforming av elektroniske spørreskjema. Hajar Babaie Livari har vært feltkontakt. Jan Lyngstad og Hege Kitterød har hatt ansvar for prosjektet ved Seksjon for demografi- og levekårsforskning og har bidratt i alle prosjektets faser.

Innhold:

1. Bakgrunn og formål.....	3
2. Utvalg.....	3
3. Datafangst	4
4. Svarprosent, frafall og avgang	5
5. Utvalgsskjevhet og vekting	8
6. Utvalgsvarians	10
7. PC-assistert telefonintervjuing, postale skjema, innsamlingsfeil, og bearbeidingsfeil.....	11
Elektronisk skjema telefonintervju.....	11
Postalt skjema.....	12
Vanskelige spørsmål som stiller store krav til respondenten	12
Endringer i skjema i forhold til Undersøkelse om samvær og bidrag 2002.....	13

Figurer og tabeller

Figur 1: Oversikt over svarinnngang pr. uke.....	8
Figur 2: Oversikt over utvikling i brutto svarprosent pr. uke.....	8

Tabell A: Nøkkeltall.....	3
Tabell B: Oversikt over feltperioden og svarinnngang	4
Tabell C: Oversikt over avganger i utvalget.....	5
Tabell D: Oversikt over oppnådde intervju, frafall og frafallsårsaker	6
Tabell E: Oversikt over frafallsårsaker etter foreldretipe.....	6
Tabell F: Svarprosent og frafall etter kjønn, alder, landsdel og foreldretipe for hele utvalget. Prosent av bruttoutvalg.....	7
Tabell G: Svarprosent og antall intervju etter foreldretipe og kjønn.....	7
Tabell H: Bruttoutvalg og nettoutvalg blant bidragsmottakere og bidragspliktige, etter kjønn, alder, landsdel, innvandringsstatus, utdanning og antall bidragsrelasjoner. Prosent.....	9
Tabell I. Forventet standardavvik for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser.....	10

Vedlegg

Vedlegg 1 : IO-brev telefonundersøkelse	
Vedlegg 2: IO-brev postal undersøkelse	
Vedlegg 3: Instruks til intervjuere	
Vedlegg 4: Tilleggsinstruks 05.11.04	
Vedlegg 5: Postalt skjema bidragspliktig	
Vedlegg 6: Postalt skjema bidragsmottaker	
Vedlegg 7: Telefonskjema bidragsmottaker	
Vedlegg 8: Telefonskjema bidragspliktig	
Vedlegg 10: Konverteringsliste spørsmål elektronisk og postalt skjema	
Vedlegg 11: Endringer i spørsmål 2002 - 2004	

Sist utkommet i serien Notater	66
--------------------------------------	----

1. Bakgrunn og formål

Undersøkelsen om samvær og bidrag 2004 er gjennomført på oppdrag fra Barne- og familiedepartementet (BFD). Undersøkellesdesign og spørreskjema er utviklet i samarbeid mellom Seksjon for intervjuundersøkelser og Seksjon for demografi og levekårsforskning i Statistisk sentralbyrå (SSB), samt representanter fra BFD.

Undersøkelsen er en oppfølging av Undersøkelse om samvær og bidrag, som ble gjennomført i 2002. Fra 1. oktober 2003 ble det innført nye regler for beregning av barnebidrag. Mens bidragene før dette ble beregnet som prosentandel av bidragspliktiges inntekt, skal man nå ta hensyn til både bidragspliktiges og bidragsmottakers økonomi og utgifter til barnet. Hovedformålet med undersøkelsen er å bidra til evalueringen av den nye bidragsordningen ved å kartlegge situasjonen etter at reformen er trådt i kraft. Situasjonen før reformen ble kartlagt i 2002-undersøkelsen. BFD er spesielt opptatt av å få undersøkt i hvilken grad de nye reglene fører til ønskede eller uønskede endringer i de to partenes samvær med barna og deres økonomiske situasjon.

Tabell A: Nøkkeltall¹

Nøkkeltall	Antall	Prosent
Utvalg (personer trukket ut for intervju)	3 800	100,0
Avgang	218	5,7
Bruttoutvalg	3 582	100,0
Frafall	890	24,8
Nettutvalg (personer oppnådd intervju med)	2 692	75,2
Bidragsspar i nettoutvalget (bidragsspar oppnådd intervju med)	1 020	57,0
Innsamlingsmetode: telefonundersøkelse med postal oppfølging		
Omfanget: gjennomsnittlig intervjuetid på 15 minutter ved telefonintervju, postalt spørreskjema på 6 sider		
Feltperiode: 1. november - 20 desember 2004 (telefon) + 24. januar - 14. februar 2005 (postal oppfølging)		
Incitament: flaxlodd til deler av utvalget sammen med informasjonsbrev		

2. Utvalg

For å kunne sammenligne resultatene med den forrige undersøkelsen, ble utvalgstrekkningen foretatt etter de samme betingelsene som i 2002.

Utvalget består av 1 900 barn med 3 800 tilhørende foreldre. Trekkegrunlaget var alle barn yngre enn 18 år som bodde sammen med en, og bare en, av foreldrene, der begge foreldrene var kjente, i live og bosatt i Norge (på trekketidspunktet² 217 191 barn).

Siden registrene ikke inneholder fullstendige opplysninger om hvem man bor sammen med, har vi brukt felles bostedsadresse som kriterium. Dette innebærer at foreldre med felles barn som bodde i samme bygning (eller på annen måte med samme adresse), men likevel hver for seg, faller utenom trekkgrunlaget.

¹ Ved en feil kom 4 stk. IO som skulle settes til avgang med på første versjon av datafilen, som ble brukt til analyseformål ved Seksjon for demografi - og levekårsforskning, SSB. Disse IO er ikke regnet med her, og er ikke med på datafil lagret hos Norsk samfunnsvitenskaplig datatjeneste (NSD) .

² September 2004

Utvalget skulle ikke inneholde søsken eller halv søsken. Det vil si at der hvor vi har trukket to (eller flere) barn med minst en felles forelder, ble begge (alle) tatt ut av utvalget.

Utvalget ble hentet fra befolkningsregisteret (BEBAS), og trekkingen utført i to omganger. I første omgang ble det trukket tilfeldig 2 000 barn, der alle barna hadde samme sannsynlighet for å bli trukket ut. Så ble alle søsken og halv søsken fjernet - i alt 28 barn. Deretter ble det endelige utvalget på 1900 barn trukket slik at alle de gjenværende 1 972 barna hadde samme sannsynlighet for å komme med.

Det endelige utvalget inneholdt da 1900 barn som hver hadde to foreldre. Det var disse foreldrene som ble intervjuet, og som altså var intervjuobjektene. Den av foreldrene som hadde samme bostedsadresse som barnet ble definert som bidragsmottaker, den andre som bidragsyter. Siden vi tok ut alle søsken og halv søsken, forekom ingen av foreldrene som intervjuobjekt for mer enn ett barn.

3. Datafangst

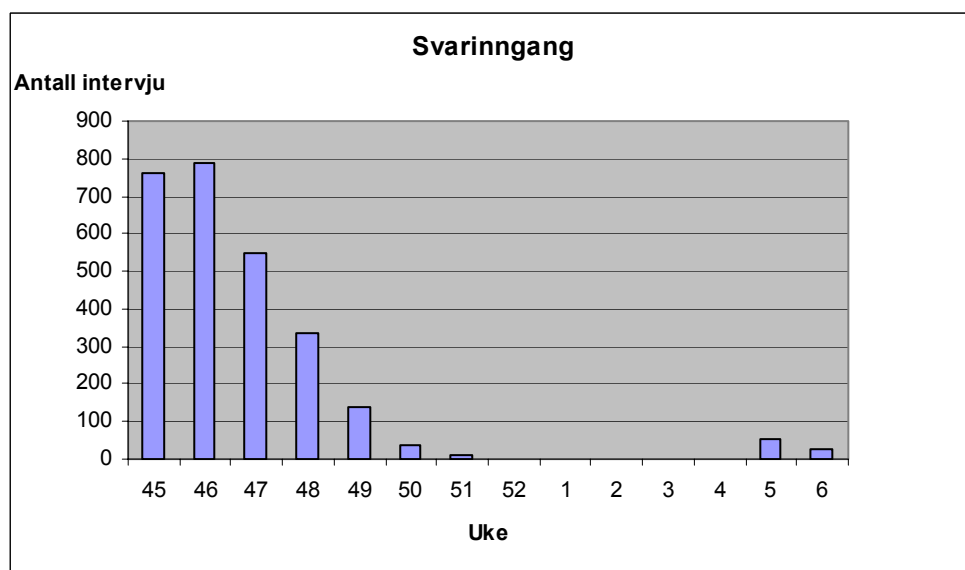
Data ble samlet inn ved telefonintervju og postale spørreskjema. Først ble et informasjonsbrev (vedlegg 1) sendt i posten til hele utvalget. Deler av utvalget fikk et flaxlodd sammen med informasjonsbrevet. Loddet kunne benyttes uavhengig av deltakelse. Informasjonsbrev ble sendt ut 26. oktober 2004.

Tabell B: Oversikt over feltperioden og svarinnngang

Faser i feltperiode	Dato	Varighet	Antall skjema
Fase 1: Telefonintervju	01.11.04 - 20.12.04	7 uker	2 615
Fase 2: Postal oppfølging	24.01.05 - 14.02.05	3 uker	77

Foreldrene i utvalget ble kontaktet av telefonintervjuere fra SSBs sentrale og lokale intervjukorps. Intervjuingen skjedde ved bruk av et elektronisk spørreskjema³. Opplæring av intervjuerne ved det sentrale intervjukorps fant sted 1. november, samme dag som intervjuingen startet. Oppfølging av intervjuobjekt (IO) som var satt til avgang ble gjort kontinuerlig, med første hovedgjennomgang etter to uker. En del IO satt til frafall ble overført fra det lokale til det sentrale intervjukorps for oppfølging. Som en ser av figur 1, ble hovedtyngden av intervjuene samlet inn tidlig i datafangsten. Etter uke 51 ble telefonintervjuingen avsluttet. Da var 2 615 intervjuer gjennomført (tabell B)

Figur 1: Oversikt over svarinnngang pr. uke

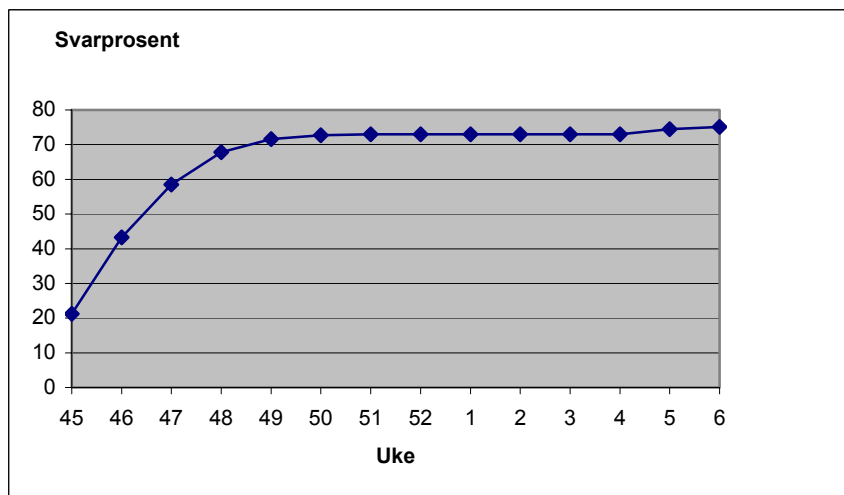


³ SSB bruker Blaise som verktøy for programmering av spørreskjema

Postale skjema (vedlegg 6 og 7) ble sendt ut sammen med nytt informasjonsbrev og svarkonvolutt 24. januar 2005. Skjema ble sendt til de i utvalget vi ikke hadde oppnådd kontakt med ved bruk av telefon. I tillegg ble det sendt ut skjema til personer som under telefonintervjuingen uttrykte ønske om å besvare undersøkelsen postalt. Totalt ble det sendt ut skjema til 494 IO. De første skjema kom inn en uke etter utsendelse. Sluttstrek ble satt 14. februar, 2005. Da var det kommet inn 77 skjema (tabell B). Postale skjema ble registrert i samme elektroniske Blaise-skjema som telefonintervjuene.

Etter at datainnsamling ved telefonintervju var ferdig i uke 51 lå svarprosenten på 73. Etter postal oppfølging økte svarprosenten med 2 prosentpoeng til 75 (figur 2).

Figur 2: Oversikt over utvikling i brutto svarprosent pr. uke



4. Svarprosent, frafall og avgang

3 582 personer var med i bruttoutvalget etter at man fjernet personer som gikk til avgang fordi de var utenfor målgruppen, døde, flyttet til utlandet eller at barnet var bosatt på institusjon. Det var i alt 218 avganger. Tabell C viser fordelingen av avganger.

Tabell C: Oversikt over avganger i utvalget

	Antall personer	Bidragspar	Prosent av utvalget
Trukket utvalg	3 800	1 900	100,0
Avganger, totalt	218	109	5,7
Bruttoutvalg	3 582	1 791	94,3

Det store antallet avganger kan blant annet forklares ved at utvalget var bidragspar. Hvis den ene parten i bidragsparet var utenfor målgruppen, ville dette også gjelde den andre parten. Den alt overveiende del av avgangene skyldes at IO var utenfor målgruppen. I innledningsspørsmålet i undersøkelsen blir det spurt om det stemmer at barnet bor mesteparten av tiden hos den som er registrert som bidragsmottaker. Hvis en av foreldrene ikke gav positiv bekreftelse, ble bidragsparet (begge foreldrene) satt til avgang. Det ble presisert at en skulle regne at barnet bodde mesteparten av tiden hos bidragsmottaker, hvis barnet bodde halvparten av tiden hos hver av foreldrene. Til tross for dette, vil det nok være noen tilfeller der en av foreldrene svarer nei på innledningsspørsmålet hvis barnet bor rundt halvparten av tiden hos hver av foreldrene. I disse tilfellene vil begge foreldrene bli regnet som utenfor målgruppen, og derved gå til avgang. Det vil også være noen tilfeller der en av

foreldrene ikke vedkjenner seg barnet. I disse tilfellene vil også begge foreldrene bli satt til avgang i undersøkelsen.

Tabell D: Oversikt over oppnådde intervju, frafall og frafallsårsaker

	Antall	Prosent av bruttoutvalg	Prosent av frafall
Intervju, totalt	2 692	75,2	
Frafallsårsaker			
Ikke tid	38		5
Vil ikke delta	269		38
Sykdom	12		2
Språkproblemer	27		4
Ikke å treffe	327		47
Annet	29		4
I alt	702	24,8	100

Vi ser av tabell D over at "Ikke å treffe" er hyppigste frafallsårsak (47 prosent). I denne kategorien inngår de som er midlertidig fraværende pga. skolegang, arbeid eller ferie. Videre inngår også de som vi ikke har funnet adresser eller telefonnummer til. "Vil ikke delta" er en annen hyppig frafallsårsak (38 prosent). I denne kategorien inngår de som oppgir at de ikke ønsker å delta eller ikke deltar av prinsipp, samt de tilfeller der andre nekter på respondentens vegne.

Tabell E: Oversikt over frafallsårsaker etter foreldretype

Frafallsårsaker	Bidragmottakere		Bidragsytere	
	Antall	Prosent av frafall	Antall	Prosent av frafall
Ikke tid	11	5	27	6
Vil ikke delta	131	55	138	30
Sykdom	5	2	7	2
Språkproblemer	19	8	8	2
Ikke å treffe	71	30	256	55
Annet	3	1	26	6
I alt	240	100	462	100

Videre ser vi av Tabell E at når vi bryter ned frafallsårsaker på foreldretype kommer det fram ulikheter i fordelingen. I utgangspunktet er det like mange bidragmottakere som bidragspliktige i bruttoutvalget. Det er omtrent like mange mottakere som ytere som har "vil ikke delta" som frafallsårsak (hhv 131 og 138), men det er vesentlig flere ytere enn mottakere som har "ikke å treffe" som frafallsårsak. (256 ytere, 71 mottakere). Det totale frafallet er mye høyere blant ytere enn blant mottakere, og vi ser altså at dette hovedsakelig skyldes at det i gruppen av ytere er flere respondenter som er vanskelige å få tak i enn i gruppen av mottakere.

**Tabell F: Svarprosent og frafall etter kjønn, alder, landsdel og foreldretype for hele utvalget.
Prosent av bruttoutvalg**

	I alt	Svar	Frafall	Antall personer
I alt	100,0	75,2	24,8	3 582
Kjønn				
Mann	100,0	72,4	27,6	1 297
Kvinne	100,0	77,9	22,1	1 395
Alder (år)				
18-29	100,0	68,3	31,7	357
30-34	100,0	71,9	28,1	693
35-39	100,0	74,8	25,2	995
40-45	100,0	77,9	22,1	837
45+	100,0	79,1	20,9	700
Landsdel				
Akershus og Oslo	100,0	74,4	25,6	582
Østlandet ellers	100,0	74,6	25,4	774
Agder og Rogaland	100,0	78,6	21,4	345
Vestlandet	100,0	73,2	26,8	402
Trøndelag	100,0	77,0	23,0	268
Nord-Norge	100,0	75,2	24,8	321
Foreldretype				
Bidragmottakere	100,0	79,0	21,0	1 414
Bidragspliktige	100,0	71,4	28,6	1 278

For å finne ut om frafallet er jevnt fordelt etter ulike kjennemerker, eller nettoutvalget er skjevt i forhold til populasjonen, bruker vi i personundersøkelser vanligvis kjennemerkene kjønn, alder og landsdel. I denne undersøkelsen er det to delutvalg, et delutvalg med bidragmottakere og et delutvalg med bidragspliktige. Vi vil derfor også se på ulikheter i frafallet mellom disse to foreldretypene.

Tabell F viser hvordan frafallet fordeler seg prosentvis på svar og frafall etter kjønn, alder, bosted og foreldretype. I tabellen ser vi at svarprosenten er høyere blant bidragmottakere, enn blant bidragspliktige. Svarprosenten er også høyere blant kvinner enn blant menn. Forskjellen i svarprosent mellom kjønn samsvarer i stor grad med forskjellen i svarprosent mellom foreldretype fordi det er flere kvinner som er bidragmottakere. Men som vi ser av tabell G er det foreldretype som er utslagsgivende for svartilbøyeligheten. Denne variabelen inngår i frafallsvektene.

Tabell G: Svarprosent og antall intervju etter foreldretype og kjønn.

Bidragmottakere				Bidragsyttere			
Menn		Kvinner		Menn		Kvinner	
Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
174	78,4	1240	79,0	1123	71,6	155	69,8

5. Utvalgsskjevhet og vekting

Frafall kan føre til utvalgsskjevhet dersom fordelingen av et bestemt kjennemerke er annerledes blant dem som svarte (nettutvalget) enn blant alle dem som er trukket ut til undersøkelsen (bruttoutvalget). Utvalgsskjevhet i forhold til ett kjennemerke medfører ikke nødvendigvis at nettoutvalget er skjevt i forhold til andre kjennemerker. På den annen side gir godt samsvar mellom fordelingene i netto- og bruttoutvalget for ett eller flere kjennemerker ingen garanti for at utvalget ikke er skjevt på andre kjennemerker. Det er spesielt vanskelig å oppdage dette dersom vi ikke kjenner den faktiske fordelingen av kjennemerket i bruttoutvalget. Akkurat dette er ofte tilfellet i undersøkelser som måler meninger og holdninger, som en god del av spørsmålene i denne undersøkelsen gjør.

Vi kan også snakke om utvalgsskjevhet når fordelingen av et bestemt kjennemerke er annerledes i bruttoutvalget enn i populasjonen som undersøkelsen skal si noe om. Slik utvalgsskjevhet kan oppstå i utvalgstrekkingen, hvor tilfeldigheter kan føre til at fordelingen av enkelte kjennemerker i utvalget ikke er helt lik fordelingen i populasjonen (utvalgsvarians).

I vurderingen av utvalgsskjevhet bør en knytte større oppmerksomhet til avvikene mellom nettoutvalget og bruttoutvalget enn mellom bruttoutvalget og populasjonen. Avvikene mellom bruttoutvalget og populasjonen skyldes tilfeldig utvalgsvarians, og en kan forvente at de personene som trekkes ut i hver befolkningsgruppe ikke skiller seg systematisk fra de som ikke trekkes ut. Dersom en ønsker å presentere data for et tverrsnitt av det norske folk, vil grupper som er underrepresentert i bruttoutvalget veie for lite i de samlede resultatene. Innenfor hver gruppe vil personene som er trukket ut være representative for sin gruppe. Når det gjelder sammenlikninger mellom nettoutvalget og bruttoutvalget, er det alltid en risiko for at de personene i en befolkningsgruppe som faktisk har deltatt (nettoutvalget), skiller seg systematisk fra de personene som ikke har deltatt (frafallet). Hvis temaet en studerer (den avhengige variabelen) har en særlig sterk sammenheng med kjennetegnet som er skjevt fordelt i utvalget, kan en vurdere å vekte datamaterialet for å minske effekten av skjevhetene. For at dette skal ha noen hensikt, bør imidlertid skjevhetene være betydelige.

Vurderingen av skjevheter i undersøkelsen om samvær og bidrag tar utgangspunkt i tabell H. Tabellen viser hvordan kjennemerkene kjønn, alder, landsdel, utdanning, og antall bidragsrelasjoner er fordelt i bruttoutvalget og nettoutvalget i de to utvalgsgroppene.

Vekting har til hensikt å rette opp skjevheter i utvalget eller frafallet. Siden utvalget er tilfeldig trukket og samtidig er langt mindre enn populasjonen, vil det ikke samsvare fullstendig med populasjonen i forhold til alle kjennemerker. En del av dette er uproblematisk, og så lenge variasjonen er tilfeldig vil det ikke være noe metodisk problem. Men når utvalget blåses opp til å gjelde for hele populasjonen er det naturlig å veie de forskjellige gruppene vi summerer over, slik at totalene blir riktige.

Avvikene i frafallet er vanskeligere, siden vi ikke kan fastslå at det er tilfeldig hvem vi ikke oppnår intervju med. Men vi lar de vi har intervjuet representere alle i samme gruppe, og veier også disse slik at totalene blir riktige.

I denne undersøkelsen betrakter vi utvalget på to forskjellige måter: som personer og par - i alt 3 582 personer som utgjør 791 par. For hver av disse to gruppene har vi to typer vekter - utvalgsvekter og frafallsvekter. Utvalgsvektene veier opp i forhold til trekkesannsynligheten - fordi personer/par med flere barn har større sannsynlighet for å bli trukket ut, enn personer/par med bare ett barn. Mens frafallsvektene justerer for forskjeller mellom bruttoutvalget og nettoutvalget for gruppene pliktig/mottaker, utdanning, alder og kombinasjoner av disse. For parene er det vektet for mottakers utdanning, alder og kombinasjonen av disse.

Vektingen er gjort på samme måte som i den tilsvarende undersøkelsen i 2002, og er grundig beskrevet i Vedø (2004)⁴.

⁴ Vedø, A. (2004): *Vekter i undersøkelsen om samvær og bidrag 2002*. Statistisk sentralbyrå. Notater 2004/25.

Tabell H: Bruttoutvalg og nettoutvalg blant bidragsmottakere og bidragspliktige, etter kjønn, alder, landsdel, innvandringsstatus, utdanning og antall bidragsrelasjoner. Prosent⁵

	Bidragsmottakere			Bidragspliktige			Alle		
	Brutto- utvalg	Netto- utvalg	Netto- brutto	Brutto- utvalg	Netto- utvalg	Netto- brutto	Brutto- utvalg	Netto- utvalg	Netto- brutto
Totalt	100	100		100	100		100	100	
IOs kjønn									
Mann	12	12	0	88	88	0	50	48	-2
Kvinne	88	88	0	12	12	0	50	52	2
									0
Aldersgruppe									
18 - 29 år	12	11	-1	7	7	0	10	9	-1
30 - 34 år	22	22	0	17	15	-2	19	19	0
35 - 39 år	28	29	1	27	27	0	28	28	0
40 - 44 år	21	22	1	26	27	1	23	24	1
45 år el. eldre	16	17	1	23	25	2	20	21	1
Utdanning									
Ungdomsskole	11	10	-1	12	11	-1	12	10	-2
Videregående skole	66	65	-1	69	68	-1	67	66	-1
Universitet	23	26	3	19	21	2	21	24	3
Innvandrerkategori									
Uten innvandrerbakgrunn	13	11	-2	14	11	-3	86	89	3
Med innvandringsbakgrunn	87	89	2	86	89	3	14	11	-3
Landsdel									
Akershus og Oslo	21	22	1	23	22	-1	22	22	0
Østlandet ellers	29	29	0	29	28	-1	29	29	0
Agder og Rogaland	12	13	1	12	13	1	12	13	1
Vestlandet	16	15	-1	15	15	0	15	15	0
Trøndelag	10	10	0	9	10	1	10	10	0
Nord-Norge	12	12	0	12	12	1	12	12	0
Antall relasjoner									
1 relasjon	89	90	1	86	88	2	88	89	1
2 relasjoner	10	10	0	12	10	3	11	10	-1
3 eller flere relasjoner	1	1	0	2	1	-1	1	1	0
Antall personer	1791	1414		1791	1278		3582	2692	

Av tallet på personer som deltok i undersøkelsen fra de to foreldretypene, går det frem at deltakelsen var større blant gruppen bidragsmottakere (79,0 prosent), enn blant bidragspliktige (71,4 prosent). Vi ser også at personer med høy utdanning er overrepresentert i nettoutvalget (23 prosent i bruttoutvalget mot 26 prosent i nettoutvalget for bidragsmottakerne, og tilsvarende 19 prosent mot 21 prosent for de bidragspliktige). Det er ingen vesentlige forskjeller mellom aldersgruppene, selv om det er en svak tendens til at deltakelsen øker med stigende alder. For foreldretype, utdanning og alder er det beregnet vekter.

IO som inngår i bare en bidragsrelasjon er overrepresentert i nettoutvalget i forhold til de med flere relasjoner (89 prosent brutto mot 90 prosent netto for mottakere, og tilsvarende 86 prosent mot 88 prosent for de pliktige). Også når det gjelder innvandringskategori er det noe avvik mellom fordelingen i bruttoutvalget og fordelingen i nettoutvalget. Det er ikke regnet ut vekter for å korrigere for dette, men i forbindelse med analyse av variabler som korrelerer sterkt med disse variablene, bør dette vurderes. Når det gjelder landsdel er det ikke vesentlige avvik mellom fordelingen i bruttoutvalget og fordelingen i nettoutvalget.

⁵ I bakgrunnskjennermerket innvandringsbakgrunn inkluderes førstegenerasjons innvandrere uten norsk bakgrunn, person født i Norge av 2 utenlandske foreldre, utenlandsfødt med 1 norsk forelder, norskfødt med 1 utenlandsfødt forelder, og personer født i utlandet av norskfødte foreldre

6. Utvalgsvarians

Fordi resultatene bygger på opplysninger fra et utvalg av den befolkningen som undersøkelsen dekker, er det knyttet en viss usikkerhet til dem. Denne usikkerheten kalles utvalgsvarians. I og med at utvalget er trukket etter reglene for tilfeldig trekking, er det mulig å beregne hvor stor utvalgsvariansen kan ventes å bli.

Et hyppig brukt mål på usikkerheten i resultatet for et kjennemerke, er standardavviket til den observerte verdien av dette kjennemerket. Størrelsen på dette standardavviket avhenger av tallet på observasjoner i utvalget, måten utvalget er trukket på og av fordelingen til det aktuelle kjennemerket i befolkningen. Fordelingen i befolkningen kjenner vi ikke, men det er mulig å anslå standardavviket i utvalgsfordelingen ved hjelp av observasjonene i utvalget.

Det er ikke foretatt egne beregninger av slike anslag for denne undersøkelsen. Tabell I viser likevel tilnærmet størrelse på standardavviket for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser. Av tabell I går det fram at usikkerheten minker når antall observasjoner øker, og at usikkerheten øker når observasjoner minker og når prosenttallet nærmer seg 50.

Tabell I. Forventet standardavvik for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser.

Prosent	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	35/65	40/60	50/50
Antall observasjoner									
25	4,4	6,1	7,3	8,2	8,8	9,4	9,7	10,0	10,2
50	3,1	4,3	5,1	5,7	6,2	6,5	6,8	7,0	7,1
100	2,2	3,0	3,6	4,0	4,4	4,6	4,8	4,9	5,0
200	1,5	2,1	2,5	2,8	3,1	3,2	3,4	3,5	3,5
300	1,3	1,7	2,1	2,3	2,5	2,7	2,8	2,8	2,9
500	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,1	2,1	2,2	2,2
700	0,8	1,1	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9	1,9
1000	0,7	0,9	1,1	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6
1500	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3
2000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1
2500	0,5	0,7	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2
2692	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2

Ved hjelp av standardavviket er det mulig å beregne et intervall som med en bestemt sannsynlighet inneholder den sanne verdi av en beregnet størrelse (den verdien vi ville ha fått dersom vi hadde foretatt en totaltelling i stedet for en utvalgsundersøkelse). Slike intervaller kalles konfidensintervaller hvis de er konstruert på en bestemt måte: La M være den beregnede størrelsen og S være et anslag for standardavviket til M . Konfidensintervallet blir da intervallet med grenser $(M-2*S)$ og $(M+2*S)$. Denne metoden vil med omtrent 95 prosent sannsynlighet gi et intervall som inneholder den sanne verdien.

Eksempelvis er anslaget på standardavviket til et observert prosenttall på 85 0,8 når antall observasjoner er 2 692. Konfidensintervallet for den sanne verdi får grensene $85 \pm 2*0,8$. Det vil si at intervallet som strekker seg fra 84,2 til 85,8 prosent med 95 prosent sannsynlighet inneholder den tallstørrelsen en ville fått om undersøkelsen hadde omfattet alle samværsrelasjoner i hele befolkningen.

Ofte er det ønskelig å sammenlikne prosenttall for flere grupper. Når to usikre tall sammenliknes, vil usikkerheten på forskjellen mellom dem vanligvis bli større enn usikkerheten knyttet til hvert enkelt tall. Standardavviket til forskjeller mellom to prosenttall er lik kvadratroten av summen av kvadratene av standardavvikene til enkelttallene. Når en har anslag for standardavviket til slike forskjeller, kan en konstruere konfidensintervall for den sanne verdi på samme måte som beskrevet ovenfor.

7. PC-assistert telefonintervjuing, postale skjema, innsamlingsfeil, og bearbeidingsfeil

Elektronisk skjema telefonintervju

I enhver undersøkelse, både i totaltelling og utvalgsundersøkelser, vil det forekomme svar som er feil. Feilene kan oppstå både i forbindelse med innsamlingen og under bearbeidningen.

Datainnsamlingen i denne undersøkelsen foregikk ved hjelp av PC. CAI-baserte undersøkelser (computer assisted interviewing) foregår på den måten at intervjuerne benytter PC under intervjuet, leser opp spørsmålene fra dataskjermen og registrerer svarene direkte.

En viktig fordel med denne innsamlingsmetoden er at alle hopp i spørreskjemaet programmeres på forhånd, og vi kan dermed redusere faren for at intervjuerne stiller feil spørsmål til feil personer. Samtidig ligger det farer i det at hoppene programmeres på forhånd. Eventuelle feil i programmeringen blir gjennomgående, og kan føre til at spørsmål blir verdiløse. Som det fremgår av det vedlagte skjemaet, er det noen hopp i skjemaet til denne undersøkelsen, men vi har ingen indikasjoner på at disse ikke har fungert etter hensikten, med unntak av en programmeringsfeil i spørsmål 12.a⁶, som vi kommer tilbake til senere.

PC-assistert intervjuing gir også muligheter for å tilpasse ordlyden i spørsmålene avhengig av intervjupersonenes situasjon eller svar på tidligere spørsmål. Typisk bruk av slike tilpasninger er at en bruker "han" eller "hun" i stedet for "han/hun" i intervjukskjema. I denne undersøkelsen ble også navnet på barnet i undersøkelsen flettet inn i spørsmålsteksten. Disse tilpasningene gjør det lettere for intervjueren å gi intervjusituasjonen et mer personlig preg.

Endelig gir PC-assistert intervjuing mulighet for direkte kontroll av svarkonsistens mellom ulike spørsmål. For hvert spørsmål er det lagt inn grenser for gyldige verdier. I tillegg er det bygget inn et omfattende feilmeldingssystem dersom intervjueren taster inn et svar som er inkonsistent i forhold til tidligere svar. Enkelte feilmeldinger er absolutte, og kan ikke overstyres. Dette gjelder for eksempel øvre gyldig verdi for antall dager samvær i oktober måned. De fleste svarkontrollene i denne undersøkelsen gir derimot advarsler som intervjuerne kan velge å se bort fra. Dette er blant annet brukt ved gyldige verdier for antall dager samvær i påskeferie, juleferie, sommerferie. Et eksempel på kontroll av svarkonsistens er advarsel hvis tidspunkt for samlivsbrudd er satt før tidspunktet barnets foreldre flyttet sammen.

Alle disse sidene ved PC-assistert intervjuing fører til økt datakvalitet. Innsamlingsfeil som skyldes intervjuerens feilregistreringer blir langt mindre enn ved bruk av papirskjema. Vi unngår registrering av ugyldige verdier og vi oppnår et redusert frafall på enkeltspørsmål ved at mulighetene for hoppfeil reduseres.

Innsamlingsfeil kan også skyldes galt svar fra intervjupersonen. En årsak til det kan være vansker med å huske forhold tilbake i tid. Det kan også skyldes at spørsmål blir misforstått. Når det blir spurt om forhold som folk erfaringsmessig finner kompliserte, må en regne med å få en del feilaktige svar.

Innsamlingsfeil kan også oppstå fordi visse spørsmål av enkelte oppfattes som ømtålige. Intervjupersonene kan i slike tilfeller bevisst gi feilaktige svar. Spørsmål om samvær med barn kan oppfattes som sensitive. De vurderinger som ligger bak svaret kan også bli påvirket av hva intervjupersonen oppfatter som sosialt akseptabelt.

Bearbeidingsfeil er avvik mellom den verdien som registreres inn og den verdien som til slutt rapporteres ut. Slike feil kan oppstå for eksempel under avledninger (omkodinger). Vi har kontrollert dataene fra denne undersøkelsen uten at vi har oppdaget feil som kan ha betydning for resultatene.

⁶ Vedlegg 8

Når en har rettet opp feil så langt det er mulig, er erfaringen at de statistiske resultatene i de fleste tilfeller påvirkes forholdsvis lite av både innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil. Virkningen av feil kan likevel være av betydning i noen tilfeller, og det er klart at ikke alle feil oppdages. Dette er imidlertid en usikkerhet vi må leve med.

I undersøkelsen har vi funnet enkelte feil som påvirker datakvaliteten. Nedenfor er disse kort listet opp:

Spørsmål 12a⁷. "Har barnets navn eget rom hos deg?"

I telefonintervju med bidragspliktige gikk dette spørsmålet ved en programmeringsfeil til de som aldri har vært sammen med barnet eller ikke har vært sammen med barnet etter samlivsbrudd. Spørsmålet skulle gå til alle, bortsett fra de som aldri har vært sammen med barnet eller ikke vært sammen med barnet etter samlivsbrudd. Feilen ble rettet opp i begynnelsen av datafangsten, men førte til en del partielt frafall i dette spørsmålet.

Spørsmål 56⁸. Hvor mange timer pr. uke arbeider du vanligvis i ditt hovedyrke og eventuelle biyrker?

Ved en feiltakelse ble intervjuer ikke instruert om å lese svaralternativene høyt for IO. Dette fører antakeligvis til flere svar i kategorien 31-40 timer (heltid - 37,5 timer) enn hvis svaralternativene hadde blitt lest høyt. Ved sammenlikning med andre undersøkelser bør en være oppmerksom på dette. (F.eks. Undersøkelse om samvær og bidrag 2002, der respondenten ser svaralternativ i postalt skjema eller Arbeidskraftundersøkelsen, der svaralternativ blir lest høyt.)

Postalt skjema

I postale undersøkelser er det selvadministrerte papirskjemaet vanligvis det eneste virkemidlet man har for å styre datainnsamlingen. Dersom kommunikasjonsformen er ensidig visuelt åpnes det for en del målefeil fordi respondenten ikke har noen intervjuer til stede som kan holde interessen oppe, oppklare misforståelser underveis og veilede i forhold til hoppstrukturen i skjemaet. Fordi spørreskjemaet er av sentral betydning i postale undersøkelser, vil vi kommentere noen sider ved skjemaet som kan være mulige feilkilder. Dette selv om disse feilkildene er av liten betydning for hele undersøkelsen.

En av ulempene med postale skjema er at en ikke kan kontrollere eller korrigere intervjuobjektets utfylling av skjema. Dette gjør at en må regne med en større andel uoppgitte svar (missingverdier) i postale skjema enn i telefonintervju. For å unngå at respondenten går seg vill i skjema er det lagt inn instruksjoner. Dette kan likevel ikke eliminere muligheten for at respondenten svarer på spørsmål som ikke var tiltenkt han/henne eller unnlater å svare på spørsmål. Instruksjoner kan heller ikke eliminere muligheten for at respondenten gir inkonsistente svar.

I en postal undersøkelse er det vanligvis mindre fare for å få sosialt forventede svar enn under et telefon- eller besøksintervju der respondenten svarer direkte.

Vanskelige spørsmål som stiller store krav til respondenten

For å unngå misforståelser omkring enkelte begreper som ble brukt i spørsmålsformuleringene, ble det i skjema presentert noen enkle definisjoner. Blant annet ble "foreldreansvar" og "daglig omsorg" definert. Det ble også gitt en klar definisjon av hvordan intervjuobjektet skulle rapportere samvær, og hvor mye som skulle regnes som en dag.

I postale undersøkelser kan respondenten la vær å lese (eller ha problemer med å lese) forklarende tekst og definisjoner, og derved svare på noe litt annet enn det de blir spurt om. I en telefonundersøkelse sikrer en seg i større grad mot dette ved å lese opp definisjonene for alle respondenter, samt at intervjueren er tilgjengelig for å forklare og utdype.

⁷ Vedlegg 8

⁸ Vedlegg 7 og 8

Endringer i skjema i forhold til Undersøkelse om samvær og bidrag 2002

En av hovedendringene i denne undersøkelsen, var at en kartla samvær for kun det yngste barnet i bidragsrelasjonen, mens en i 2002 kartla samvær for inntil tre barn i en bidragsrelasjon.

Den andre hovedendringen var at referansemåned i denne undersøkelsen var satt til oktober, mot ”siste 30 dager” i 2002. Detaljert gjennomgang av endringer i skjema fra undersøkelsen i 2002 til 2004 finnes i vedlegg 11.

Kommentar til vedlegg

Postalt spørreskjema (vedlegg 5 og 6) er nummerert i løpende rekkefølge. Dette gjelder ikke elektronisk/telefonskjema (vedlegg 7 og 8). Under arbeidet med utvikling av skjema ble det tatt utgangspunkt i nummereringen i skjema fra 2002. Etter hvert som endringer kom til forsvant kronologien. Datafilene samsvarer med nummerering av elektronisk skjema. Denne rapporten refererer også til spørsmålsnummereringen i elektronisk/ telefonskjema. Tilsvarende gjelder for instruksjer (vedlegg 3 og 4) og liste over endringer i skjema 2002 - 2004 (vedlegg 11).

Konverteringsliste for spørsmål i postalt og elektronisk/telefonskjema finnes i vedlegg 10.

Oslo, 26.10.2004
Saksbehandler: Sven Skaare
Seksjon for intervjuundersøkelser

Undersøkelse om samvær og bidrag 2004

Du vil i løpet av kort tid bli kontaktet i forbindelse med en undersøkelse blant foreldre som har barn sammen, men bor hver for seg. Undersøkelsen gjennomføres av Statistisk sentralbyrå, og spørsmålene dreier seg om hvordan foreldre opplever sin situasjon. Vi gjennomfører undersøkelsen for å få kunnskap om foreldrenes økonomiske situasjon, og om samværet med barna. Det er viktig for offentlige myndigheter å få slik kunnskap for å ivareta begge foreldres interesser i utformingen av barne- og familierpolitikken. Undersøkelsen blir gjennomført på oppdrag av Barne- og familiedepartementet.

I brevet har du fått ett flaxlodd. Dette kan du benytte uavhengig av om du deltar eller ikke.

Du er en av 3 800 foreldre som er trukket fra folkeregisteret for å delta i denne undersøkelsen. Utvalget er trukket for å representere et speilbilde av gruppen med foreldre som har barn sammen, men bor hver for seg. Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekke deg fra undersøkelsen og kreve opplysningene slettet. Men for at vi skal få så gode resultater som mulig, er det viktig at alle som er trukket ut blir med. **Vi kan derfor ikke erstatte deg med en annen.**

Alle som arbeider i Statistisk sentralbyrå har taushetsplikt. Undersøkelsen gjennomføres etter lovpålagte regler og SSB er underlagt kontroll både fra Datatilsynet og vårt eget personvernombud. Det vil aldri bli kjent utenfor Statistisk sentralbyrå hva enkeltpersoner har svart på undersøkelsen. For å gjøre skjemaet kortere og for å få bedre utbytte av informasjonen vi samler inn, vil vi hente inn opplysninger om din utdanning, innvandringsstatus, inntekt og formue. Det er mulig vi vil kontakte deg igjen senere, men innen 31.12.2008 vil vi fjerne alle navn, adresser og personnumre fra datamaterialet.

Har du spørsmål om undersøkelsen kan du gjerne ringe oss gratis på telefonnummer 800 83 028, eller sende en e-post til svn.skaare@ssb.no.

Generelle spørsmål vedrørende personvern i SSB kan rettes til SSBs personvernombud, tel 62 88 55 61 eller e-post personvernombud@ssb.no.

Med vennlig hilsen



Svein Longva
administrerende direktør



Ole Sandvik
seksjonssjef

Har du endret adresse eller telefonnummer i det siste, vennligst klipp av denne slippet og returner i vedlagt svarkonvolutt.

Evt. nytt tlf.nr:
Evt. ny adr:

Oslo, 25.10.2004
Sakshandsamar: Sven Skaare
Seksjon for intervjuundersøkingar

Undersøking om samvær og bidrag 2004

Du vil i løpet av kort tid bli kontakta i samband med ei undersøking blant foreldre som har barn saman, men bur kvar for seg. Statistisk sentralbyrå gjennomfører undersøkinga, og spørsmåla handlar om korleis foreldre opplever sin situasjon. Vi gjennomfører undersøkinga for å auke kunnskapen om den økonomiske situasjon til foreldra, og om samværet med barna. Det er viktig for offentlige styringsmakter å få slik kunnskap for å ta vare på begge foreldra sine interesser når dei utformer barne- og familiepolitikken. Undersøkinga blir gjennomført på oppdrag av Barne- og familiedepartementet.

I brevet har du fått eit flaxlodd. Dette kan du bruke uavhengig av om du deltar eller ikkje.

Du er ein av 3 800 foreldre som er trekte frå folkeregisteret for å delta i denne undersøkinga. Utvalet er trekt for å gi eit bilete av gruppa med foreldre som har barn saman, men bur kvar for seg. Du står fritt til å vere med, og du kan når som helst trekkje deg frå undersøkinga og krevje opplysningane sletta. Men for at vi skal få resultatata så rette som råd er, er det viktig at alle som er trekt ut blir med i undersøkinga. **Vi kan difor ikkje erstatte deg med ein annan.**

Alle som arbeider i Statistisk sentralbyrå har teieplikt. Undersøkinga vert gjennomført etter lovbundne regler. SSB er underlagt kontroll både frå Datatilsynet og vårt eige personvernombod. Det vil aldri bli kjent utanfor Statistisk sentralbyrå kva enkeltpersonar har svart på undersøkinga. For å gjere skjema kortare og for å få meir ut av informasjonen vi samlar inn, vil vi hente inn opplysningar om di utdanning, innvandringsstatus, inntekt og formue. Det er mogeleg vi vil kontakte deg igjen seinare, men innan 31.12.2008 vil vi fjerne alle namn, adresser og personnummer frå datamaterialet.

Har du spørsmål om undersøkinga kan du gjerne ringje oss gratis på telefonnummer 800 83 028, eller sende ein e-post til sven.skaare@ssb.no.

Generelle spørsmål om personvern i SSB kan rettast til SSBs personvernombod, tel 62 88 55 61 eller e-post personvernombud@ssb.no.

Med venleg helsing



Svein Longva
administrerande direktør



Ole Sandvik
seksjonssjef

Har du endra adresse eller telefonnummer i det siste, vær venleg å klippe av denne slippen og returner i svarkonvolutt som vi har lagt ved.

Evt. nytt tlf.nr:
Evt. ny adr:

Oslo, januar 2005
Saksbehandler: Sven Skaare
Seksjon for intervjuundersøkelser

Undersøkelse om samvær og bidrag

Vi har tidligere prøvd å kontakte deg i forbindelse med en undersøkelse blant foreldre som har barn sammen, men bor hver for seg. Undersøkelsen gjennomføres av Statistisk sentralbyrå, og spørsmålene dreier seg om hvordan foreldre opplever sin situasjon. Vi gjennomfører undersøkelsen for å få kunnskap om foreldrenes økonomiske situasjon, og om samværet med barna. Det er viktig for offentlige myndigheter å få slik kunnskap for å ivareta begge foreldres interesser i utformingen av barne- og familierpolitikken. Undersøkelsen blir gjennomført på oppdrag av Barne- og familiedepartementet.

Du er en av 3 800 foreldre som er trukket fra folkeregisteret for å delta i denne undersøkelsen. Utvalget er trukket for å representere et speilbilde av gruppen med foreldre som har barn sammen, men bor hver for seg. Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekke deg fra undersøkelsen og kreve opplysningene slettet. Men for at vi skal få så gode resultater som mulig, er det viktig at alle som er trukket ut blir med. **Vi kan derfor ikke erstatte deg med en annen.**

Vi håper du kan hjelpe oss ved å fylle ut det vedlagte skjemaet, og sende det tilbake til oss i den frankerte svarkonvolutt. Har du barn sammen med mer enn en person som du ikke bor sammen med, og er usikker på hvilke barn undersøkelsen gjelder, ber vi deg ta kontakt med oss.

Alle som arbeider i Statistisk sentralbyrå har taushetsplikt. Undersøkelsen gjennomføres etter lovpålagte regler og SSB er underlagt kontroll både fra Datatilsynet og vårt eget personvernombud. Det vil aldri bli kjent utenfor Statistisk sentralbyrå hva enkeltpersoner har svart på undersøkelsen. For å gjøre skjemaet kortere og for å få bedre utbytte av informasjonen vi samler inn, vil vi hente inn opplysninger om din utdanning, innvandringsstatus, inntekt og formue. Det er mulig vi vil kontakte deg igjen senere, men innen 31.12.2008 vil vi fjerne alle navn, adresser og personnumre fra datamaterialet.

Har du spørsmål om undersøkelsen kan du gjerne ringe oss gratis på telefonnummer 800 83 028, eller sende en e-post til svn.skaare@ssb.no.

Generelle spørsmål vedrørende personvern i SSB kan rettes til SSBs personvernombud, tel 62 88 55 61 eller e-post personvernombud@ssb.no.

Med vennlig hilsen



Ole Sandvik
seksjonssjef



Sven Skaare
planlegger

Oslo, januar 2005
Sakshandsamar: Sven Skaare
Seksjon for intervjuundersøkingar

Undersøking om samvær og bidrag

Vi har tidlegare prøvd å kontakte deg i samband med ei undersøking blant foreldre som har barn saman, men bur kvar for seg. Statistisk sentralbyrå gjennomfører undersøkinga, og spørsmåla handlar om korleis foreldre opplever sin situasjon. Vi gjennomfører undersøkinga for å auke kunnskapen om den økonomiske situasjon til foreldra, og om samværet med barna. Det er viktig for offentlige styringsmakter å få slik kunnskap for å ta vare på begge foreldra sine interesser når dei utformer barne- og familiepolitikken. Undersøkinga blir gjennomført på oppdrag av Barne- og familiedepartementet.

Du er ein av 3 800 foreldre som er trekte frå folkeregisteret for å delta i denne undersøkinga. Utvalet er trekt for å gi eit bilete av gruppa med foreldre som har barn saman, men bur kvar for seg. Du står fritt til å vere med, og du kan når som helst trekkje deg frå undersøkinga og krevje opplysningane sletta. Men for at vi skal få resultatane så rette som råd er, er det viktig at alle som er trekt ut blir med i undersøkinga.

Vi kan difor ikkje erstatte deg med ein annan.

Vi håper du kan hjelpe oss ved å fylle ut skjemaet, og sende det attende til oss i den frankerte svarkonvolutt. Har du barn saman med meir enn ein person som du ikkje bur saman med, og er usikker på kva barn undersøkinga gjeld, ber vi deg ta kontakt med oss.

Alle som arbeider i Statistisk sentralbyrå har teieplikt. Undersøkinga vert gjennomført etter lovbundne regler. SSB er underlagt kontroll både frå Datatilsynet og vårt eige personvernombod. Det vil aldri bli kjent utanfor Statistisk sentralbyrå kva enkeltpersonar har svart på undersøkinga. For å gjere skjema kortare og for å få meir ut av informasjonen vi samlar inn, vil vi hente inn opplysningar om di utdanning, innvandringsstatus, inntekt og formue. Det er mogeleg vi vil kontakte deg igjen seinare, men innan 31.12.2008 vil vi fjerne alle namn, adresser og personnummer frå datamaterialet.

Har du spørsmål om undersøkinga kan du gjerne ringje oss gratis på telefonnummer 800 83 028, eller sende ein e-post til sven.skaare@ssb.no.

Generelle spørsmål om personvern i SSB kan rettast til SSBs personvernombod, tel 62 88 55 61 eller e-post personvernombud@ssb.no.

Med venleg helsing



Ole Sandvik
seksjonssjef



Sven Skaare
planlegger

Undersøkelsen om samvær og bidrag 2004

Produktnummer 5362

Instruks

Orientering og veiledning for intervjuere

1. ORIENTERING OM	
UNDERSØKELSEN	20
1.1 Oppdragsgiver	20
1.2 Bakgrunn og formål	20
1.3 Tidligere undersøkelser	20
1.4 Motivering av IO.....	20
2. GJENNOMFØRING AV UNDERSØKELSEN	21
2.1 Utvalg	21
2.2.1 Innsamlingsmetode:	21
2.2.2 Sporing	21
2.3 Intervjutid.....	21
2.4 Innsamlingsperiode:	21
2.5 IO-brev	21
2.6 Incitament.....	21
2.7 Forberedelsestid	21
2.8 Hva skjer med data?	22
2.9 Frafall og avgang.....	22
3. SKJEMA	22
3.1 Generelle kommentarer	22
3.2 Kartlegging av husholdningen	23
3.3 Andre enkeltspørsmål.....	23

Intervjuerkontakt:	Hajar Livary	21 09 46 67
IT-ansvarlig:	Jan Haslund	21 09 46 82
	Gunnar Fodnesbergene	21 09 47 89
Planlegger:	Sven Skaare	21 09 45 27

1. ORIENTERING OM UNDERSØKELSEN

1.1 Oppdragsgiver

Barne- og familiedepartementet

1.2 Bakgrunn og formål

Undersøkelsen er rettet mot foreldre som ikke bor sammen, men har felles barn. Et av formålene med undersøkelsen er å evaluere virkningen av bidragsreformen som kom i oktober 2003, da ble det innført nye regler for beregning av barnebidrag. Videre ønsker vi å se på utvikling i barns samvær med foreldre og foreldrenes økonomiske situasjon. Her sammenlikner en data med tilsvarende undersøkelse fra 2002.

1.3 Tidligere undersøkelser

Undersøkelsen bygger på postal undersøkelse som ble gjennomført i 2002, samt undersøkelse om samvær gjennomført i 1996.

1.4 Motivering av IO

Her er eksempler på noen bekymringer IO kan komme med, samt forslag til svar:

Reaksjon - bekymring

Svar

"Den der bidragsreformen kan du ha for meg. Bli forbanna bare jeg tenker på det"

Dette er din mulighet til å få fram din mening, fortelle hvordan du har det. Gjennom dette kan du være med å påvirke hva regjering og myndigheter gjør overfor foreldre som betaler (eller mottar) bidrag

"Dere skal sjekke hvor god far jeg er nå?"

Denne undersøkelsen handler ikke om det du gjør er bra eller dårlig. Vi er kun ute for å kartlegge fakta, og du er trukket ut i undersøkelsen for å representere mange andre i samme situasjon.

"Jeg har ikke så god greie på bidragsregler og lover og sånn"

Dette er ikke en kunnskapstest, her kan du få si hva du er mest opptatt av, helt uavhengig av andre.

"Jeg er nok ikke interessant å ha med "

Vi hører hele tiden at politikere og journalistene mener noe om familieforhold, barn og bidragsregler, men i denne undersøkelsen er vi opptatt av hva vanlige fedre og mødre mener.

"Ring noen andre"

Vi kan ikke erstatte deg med en annen. Dersom mange ikke svarer, vil resultatene bli mindre pålitelige, spesielt for den gruppen som du tilhører.

"Hva er dette godt for"

Mange ulike grupper vil bruke resultatene fra undersøkelsen, bla. departementet, regjeringen, forskere og politikerne. Det du forteller oss, kan være viktig for hva som skjer med samværs- og bidragsreglene i framtiden.

"Hva handler dette om"

Evaluering av bidragsreformen

2. GJENNOMFØRING AV UNDERSØKELSEN

2.1 Utvalg

Utvalget består av 3 800 personer som bor i Norge. Det trekkes et utvalg av 1 900 personer som er registrert bosatt sammen med egne barn, men ikke sammen med barnets andre forelder. Dette er *bidragsmottakere*. Det trekkes i tillegg et utvalg av 1 900 personer med barn som verken er registrert bosatt sammen med barnet, eller den andre forelderen. Dette trekkes slik at hver person i det siste utvalget har barn med en person i det første utvalget. Dette er *bidragspliktige*. Disse danner 1 900 bidragsrelasjoner.

Trekkgrunnlaget er barn t.o.m. 17 år per 31.12.04 som er bosatt i Norge, som enten bor sammen med mor eller far. I dette prosjektet er det bidragsmottaker og bidragsyter som er det interressante å kartlegge. At vi trekker blant barna er mer et metodisk anliggende. Utvalget er satt sammen ved å koble mellom barnefil og foreldrefil etablert på bakgrunn av folkeregisteret.

2.2.1 Innsamlingsmetode:

Telefonintervju

2.2.2 Sporing

Noen utsendte IO har vi ikke funnet telefonnummer på. Det er viktig at dere raskt starter arbeidet med å spore for å finne telefonnummer eller evt. adresse for disse. En del sporing i telefonkatalogen er allerede gjennomført. Det vil derfor være behov for avansert sporing. Ta gjerne kontakt med Hajar Livary ved kontoret for bistand (tlf: 21 09 4667)

2.3 Intervjutilid

Intervjuet vil i gjennomsnitt ta ca. 15 minutter. Som vanlig vil dette variere en del.

2.4 Innsamlingsperiode:

Datainnsamlingen foregår i tiden 1. - 30.november.

2.5 IO-brev

På IO-brevet er det en slipp som IO kan sende inn hvis telefonnummer eller adresse er endret. Ellers er IO-brevet bygd opp etter vanlig standard med bla formaliteter knyttet til behandling av data i forhold til gjeldende regelverk.

2.6 Incitament

Sammen med IO-brevet har halvparten av utvalget fått ett flaxlodd som et eksperiment. Siden det ikke er alle som har fått flaxlodd, bør en ikke nevne dette for IO (f.eks. i argumentasjon for å bli med i undersøkelsen).

2.7 Forberedelsestid

Det er satt av en time til forberedelse. Godtgjørelsen påføres av kontoret

2.8 Hva skjer med data?

Registerkoplinger

For å få redusere byrden til IO kobler vi på husholdningsopplysninger fra befolkningsregisteret til SSB. I tillegg kommer vi til å kople opplysninger om utdanningsbakgrunn, innvandring og fødeland samt inntekt og formue.

Anonymisering

Alle navn, personnummer og adresser vil bli oppbevart frem til 2008. Etter dette vil alle navn, adresser og personnumre bli fjernet fra datamaterialet.

2.9 Frafall og avgang

Det skal alltid gis informasjon i feltet "Sps Oppflg". For frafallsårsakene 31-41 er vi helt avhengige av å få tilleggsopplysninger for å kunne utføre oppfølgingsarbeidet. Vær nøye med å få med opplysninger om hvorvidt, og eventuelt hvordan, IO kan nåes på et midlertidig oppholdssted, dersom andre skal overta IO.

Tilfeller hvor det kan oppstå usikkerhet om IO er i målgruppen

Bidragspliktig har ikke samvær med barna.

Bidragspliktig betaler ikke bidrag.

Bidragmottaker får ikke bidrag fra bidragspliktig, men fra staten.

Bidragspliktig og bidragmottaker har barn som er under 17 år, men som ikke bor hjemme, men på lærestedet.

Delt samvær: 50prosent av tiden hos mor 50prosent tiden hos far.

Halve barnekullet hos mor, og andre halvdel hos far

→ **Intervju**

Barnet bor på institusjon.

→ **Avgangsgrunn**

3. SKJEMA

I undersøkelsen er det to skjema, et for bidragmottakere og et for bidragsytere. I første del av skjema spør vi bla. om avtalt samvær, siden om faktisk samvær og lengre ut i skjema om barnebidrag, reiser og økonomi.

Innledningssekvens:

Det er ikke lagt inn noen ferdig formulert innledningstekst, da vi mener dere kan stå fritt i forhold til hvordan dere gjør avtaler med IO. Som vanlig gjelder det at dere henviser til IO-brevet.

3.1 Generelle kommentarer

Barnets alder

Det kan være nyttig å kjenne barnets alder under intervjuet. Alderen kommer opp på skjermen i **spm 4.a**

Barnets navn

I skjema bruker vi navnet på barnet vi ønsker opplysninger om. Hvis du fornekter at dette ikke passer i situasjonen kan du byttet ut barnets navn med "barnet" eller liknende.

Vet ikke og husker ikke

Vær restriktiv med å bruke kategoriene vet ikke og husker ikke. Folk svarer av og til at de ikke vet eller ikke husker hvis de ikke vil svare. Gi alltid IO tid til å komme med et annet svar. Når IO likevel svarer vet ikke eller husker ikke - tast AltGr8.

3.2 Kartlegging av husholdningen

Hvordan definere slektskap til IO?

Det er viktig at IO skiller stebarn fra egne barn. Videre at de skiller egne særkullsbarn fra felles barn med nåværende ektefelle/samboer og dennes særkullsbarn.

Særkullsbarn er biologiske barn som IO bor sammen med, men som IO ikke har fått med sin nåværende ektefelle/samboer.

Fosterbarn regnes som annen ikke-slekting (eller annen slekting, hvis barnet er i slekt med IO.)

Bohusholdningen

Barn som er halvparten av tiden hos hver av foreldrene skal regnes med i begge husholdninger. Hvis det er vanskelig å avgjøre om de er halve tiden hos hver er det IOs subjektive vurdering som legges til grunn

Særkullsbarn

Med dette mener vi barn som ikke er IOs felles barn med nåværende samboer/ektefelle. Særkullsbarn kan være IOs særkullsbarn eller ektefelle/samboers særkullsbarn

3.3 Andre enkeltpørsmål

Spm 1

Her sikrer vi oss at IO faktisk er i målgruppen.

De av bidragsmottakerene som ikke har barn (med den andre uttrukne forelderen) boende hos seg går her ut av undersøkelsen. Tilsvarende gjelder for de bidragspliktige der barn (med den andre uttrukne forelderen) ikke bor hos bidragsmottakeren.

spm 2

Mesteparten av spørsmålene i undersøkelsen gjelder yngste barn de to uttrukne foreldrene har sammen.

Barnets alder

Det kan være nyttig å kjenne barnets alder under intervjuet. Alderen kommer opp på skjermen i **spm 4.a**

Spørsmål 6

Hvis de flyttet sammen flere ganger, er vi ute etter **første gang** de flyttet sammen.

Spørsmål 7

Hvis de flyttet fra hverandre flere ganger, er vi ute etter **siste gang** de flyttet fra hverandre.

Spørsmål 9

Foreldreansvar:

Den som har **foreldreansvaret** for barnet, har rett og plikt til å ta avgjørelser for barnet i personlige forhold, blant annet valg av navn, skole, utstedelse av pass og flytting til utlandet.

Giftede foreldre har felles foreldreansvar for felles barn, også om de gifter seg etter at barnet er født. Etter en separasjon eller skilsmisse har foreldrene fortsatt felles foreldreansvar, dersom de ikke avtaler at en av dem skal ha foreldreansvaret alene og sender melding om dette til folkeregisteret.

Når foreldrene **ikke** er gift, har barnets mor i utgangspunktet foreldreansvaret alene. Dette gjelder enten mor og far bor sammen eller ikke. Foreldrene kan avtale at de skal ha felles foreldreansvar eller at far skal ha foreldreansvaret alene. Foreldrene kan ha avtalt felles foreldreansvar på skjema for farskapskjennelse. Dette skjema fylles ofte ut på sykehuset ved fødsel, og blir automatisk sendt til folkeregisteret.

Spørsmål 12

Daglig omsorg:

Den av foreldrene som barnet bor **fast sammen** med, og dermed har den **daglige omsorgen** for barnet, kan blant annet bestemme hvor i landet barnet skal bo, om barnet skal være i barnehage og ta andre større avgjørelser om dagliglivet. Den av foreldrene barnet bor fast hos, må også ha foreldreansvar (se forrige tekstboks).

Den andre forelder har anledning til å uttale seg før en eventuell flytting, men kan ikke hindre flyttingen.

Hvis barnet har delt bosted, tas avgjørelser om flytting, barnehage o.l. i fellesskap

Spørsmål 14:

"Halv dag"

Vær oppmerksom på at en halv dag skal telle som hel dag. Dersom for eksempel barnet er sammen med den andre forelder etter at det har vært i barnehagen/på skolen og frem til sengetid, skal dette telle som en hel dags samvær.

"Vanlig ordning"

Hvis IO svarer "vanlig ordning" innebærer dette samvær annenhver helg + en dag i uka.

Men her er det viktig å avklare om en har samvær kun annenhver helg eller annenhver helg + en dag i uka.

Spørsmål 19:

I de tilfelle IO spør hvilke periode han/hun skal svare for, les opp teksten en gang til og be IO svare for den angitte perioden i spørsmålsteksten. For eksempel betyr de siste tolv måneder det siste året, og ikke et snitt av de to siste årene.

Spørsmål 23

Vi regner her med all telefonkontakt i løpet av oktober måned, også for de perioder barnet evt. har vært sammen med bidragspliktig.

Spørsmål 27

Her er det IOs helhetlige vurdering vi er ute etter, hvis IO vurderer flere aspekt (praktisk/funksjonell, følelsesmessig etc.)

Spørsmål 37 - Spørsmål 51

Her ønsker vi opplysninger om flere enn uttrukne foreldres yngste barn. Vi ønsker opplysninger om hele **barnekullet**, dvs. alle barn de uttrukne foreldrene har sammen.

Spørsmål 39

Skriv null hvis det ikke koster noe

Spørsmål 44.a

Vi regner med tilsyn i barnehage, barnepark, skolefritidsordning eller av dagmamma/ praktikant

Barnekull

Med dette mener vi søskenflokk som har samme mor og samme far.

Spørsmål 44.b

Skriv null hvis det ikke koster noe

Spørsmål 46.d

Underholdsbidrag er det som ofte kalles barnebidrag

Spørsmål 46.d

Med inntektsfordeling tenker vi her på både IOs og den andre forelderens inntekt.

Spørsmål 49.b

Her regner vi ikke med endringer i skatteforhold

Spørsmål 46.e

Skriv null hvis IO ikke mottar bidrag.

Lykke til med intervjuingen !

Tilleggsinstruks 05.11.04

Undersøkelse om samvær og bidrag 2004

Generelt

- I denne undersøkelsen kommer vi svært nær innpå folk og snakker om ting som betyr mye for dem. Det er derfor viktig for oss at både intervjuere og IO føler seg vel i forhold til den samtalen som intervjuet er. Vi vil at de som blir intervjuet skal sitte igjen med en følelse av at de fikk noe igjen for å være med på intervjuet. Hvis en merker at IO har et behov for å forklare eller utdype situasjonen, skal de få mulighet til dette innen rimelighetens grenser. Dette kan f.eks. gjelde bidragsyttere som har lite kontakt med barnet.
Hvis du som intervjuer skulle komme ut for samtaler der du sitter igjen med en dårlig følelse, ta kontakt med oss. (Ring gjerne Sven Skaare på tlf: 21 09 45 27). Hvis dere har noen tanker eller erfaringer rundt kontakt med IO i denne undersøkelsen vil vi gjerne at dere tar kontakt med oss. Dette kan være ulike reaksjoner en møter hos IO og hvordan en kan møte dem, argumentasjon for å delta eller annet.
- Hvis en kommer i kontakt med andre enn IO selv, må en være diskre i forhold til tema for undersøkelsen
- Vi kan møte på IO som oppgir en annen situasjon til offentlige myndigheter enn det som er realiteten for å oppnå høyere økonomiske ytelser. Vi er i utgangspunktet ute etter å fange virkeligheten, og det er viktig å poengtere at vi har full taushetsplikt overfor andre offentlige institusjoner. Men vær selvfølgelig varsom og diskre i disse tilfellene.
- Noen ønsker kanskje mer info om bidragsreformen. Dette finnes på www.trygdeetaten.no eller <http://odin.dep.no/bfd/norsk/foreldreogbarn/bn.html> (Barne- og familiedepartementet)

Avgangsårsaker:

- Hvis foreldre bor sammen - sett avgangskode 93 med merknad.
Dette kan komme av feil i folkeregisteret. Noen par kan også ha flyttet sammen etter utvalgstrekkning. Det kan også hende at noen i realiteten bor sammen, men bor fra hverandre "på papiret" for å oppnå flere ytelser fra det offentlige

Skjema

- På IO-lista kommer det fram delutvalg "M" og "Y" - Dette står for "mottaker" og "yter"
- I spm 6 og 7 spør vi om når foreldrene flyttet sammen/ flyttet fra hverandre. Hvis det er vanskelig å fastsette måned, prob på årstid, tidlig/seint, måned.
- Innledningstekst til spm 9 om foreldreansvar. Årsaken til at denne forklaringen må presenteres for IO er at dette er et viktig begrep som mange umiddelbart oppfatter mer folkelig enn det juridiske begrepet vi er ute etter å måle. Det er derfor viktig at en få forklart IO begrepet, slik at de vet hva de svarer på. Dere kan godt skreddersy forklaringen til IO, og f.eks. tilpasse eksemplene i teksten til om de har vært gift eller ikke. Hvis IO sier de vet hva foreldreansvar er kan dere få bekreftet forklaringen uten eksempler.
- Når vi i spm 13.a spør om skriftlig avtale gjelder dette også skriftlige avtaler som ikke har vært fulgt opp gjennom faktisk samvær
- Innledningstekst før spm17 og spm18: Her er det en overgang i skjema der vi går fra å spørre om avtalt samvær til å spørre om faktisk samvær. Denne overgangen kan bli litt brå hvis IO tidligere har snakket om samværet eller hvis en f.eks. har delt omsorg. Vær obs på å lage en god overgang.
- I spm 19 spør en om samvær med barnet siste 12 måneder. Hvis det er mindre enn 12 måneder siden samlivsbrudd, er det samvær etter samlivsbruddet vi er interessert i.
- Spm 23 handler om kontakt på telefon, sms og internett. Dette kan virke lite passende hvis barna er svært små, så tilpass dette spørsmålet til situasjonen, men vær obs på at barn kan ha kontakt på telefon hvis de er gamle nok til å lage lyd. Ellers regner vi i 23.b også med kontakt på mms, webkamera og sms/internett der mor eller far skriver for barnet.

Noe av formålet med dette spørsmålet er også at IO skal kunne få si noe om kontakt i de tilfeller der det er lite kontakt ved besøk.

- I Spm 24 spør vi om samvær i ferier. Her refererer vi til skolens ferier. Hvis "høstferie" eller "vinterferie" ikke er noe IO forholder seg til, sett dette opp ev. feriesamvær under "andre ferier" i 24. k-l.
I spm 24.g -h spør vi om samvær i sommerferien. Her er vi ute etter alt samvær i perioden 20. juni - 20. august, også samvær utenom sammenhengende ferieuker.
- I spm 26 skal svaralternativene leses høyt
- Innledningstekst før spm 33: Her er en overgang som kan være litt brå. La IO få summe seg før de neste spørsmålene om konfliktnivå, som kan være følsomme.
- I spm 37 - 39 spør en om reisevei. Dette spørsmålet går også til de som ikke har hatt kontakt med barnet, da reisetid/kostnad er viktig for å forklare om en har lite eller mye samvær. Prøv å finne reisemåte/tid /kostnad, selv om IO ikke har reist på strekningen.
- I spm 46 spør en om IO betaler/mottar underholdningsbidrag for barna hvis de har flere barn. Betaler de bidrag for ett, noen eller alle barna skal en svare ja.
- I spm 46 - 49 kan noen IO ha problemer med å skille ulike ytelser de får fra det offentlige. Vi er kun interessert i barnebidraget. Andre ytelser kan være barnetrygd, kontantstøtte eller stønader til enslig mor/far. Dette kan en finne mer om på www.trygdeetaten.no.
- I spm 54 og 55 spør en om arbeid siste uke og sysselsettingsstatus. Hvis en har arbeidet mer enn 30 timer kan en sette svaralternativ "yrkesaktiv" i spm 55 uten å spørre IO.



UNDERSØKELSE OM SAMVÆR OG BIDRAG 2004 P

Vi ber deg fylle ut skjemaet så nøye som mulig. Ved enkelte svar står det forklart om du kan hoppe over spørsmål, og hvor langt fram du skal hoppe. Hvis svar-alternativene ikke stemmer så godt for din situasjon, så ber vi deg krysse av for det alternativet som kommer nærmest slik det er for deg.

1. Har du barn under 18 år som du ikke bor sammen med til daglig, men som bor sammen med den andre forelder? Regn også med barn som bor halvparten av tiden hos hver av dere.

Ja

Nei

Avslutt utfyllingen av skjemaet og returner i den vedlagte svarkonvolutten

Har du barn sammen med mer enn en person som du ikke bor sammen med, og er usikker på hvilke barn undersøkelsen gjelder, ta kontakt med oss.

2. Blant disse barna, hva er det yngste barnets fødselsdato, fødselsår og kjønn?

Hvis flerfødsler, velg den førstefødte

___/___/___
dag måned år Gutt Jente

I denne undersøkelsen vil vi stille deg en del spørsmål knyttet til det yngste av barna dine, som bor sammen med den andre forelder til daglig. Vi begynner med noen spørsmål om ditt forhold til den andre forelder

3. Bodde dere sammen da barnet ble født?

Ja, bodde sammen gå til spm 5

Nei, bodde ikke sammen.....

4. Har dere bodd sammen senere?

Ja, har bodd sammen senere.....

Nei, har ikke bodd sammen senere gå til spm 8

5. Var dere gift, eller var dere samboere?

Gift

Samboere

6. Når flyttet du sammen med den andre forelder?

År: ___/___/___ Måned: ___/___/___

7. Når flyttet dere fra hverandre?

År: ___/___/___ Måned: ___/___/___

Nå vil vi stille deg en del spørsmål om ditt samvær med barnet

Først vil vi gjerne vite hvordan du og den andre forelder har ordnet dere med hensyn til **foreldreansvar**.

Dette er et juridisk begrep som ikke er så mye brukt i dagligtale. Vi forklarer derfor litt nærmere hva vi mener:

Den som har **foreldreansvaret** for barnet, har rett og plikt til å ta avgjørelser for barnet i personlige forhold, blant annet valg av barnet, skole, utstedelse av pass og flytting til utlandet

Gift foreldre har felles foreldreansvar for felles barn, også om de gifter seg etter at barnet er født. Etter en separasjon eller skilsmisse har foreldrene fortsatt felles foreldreansvar, dersom de ikke avtaler at en av dem skal ha foreldreansvaret alene og sender melding om dette til folkeregisteret

Når foreldrene **ikke** er gift, har barnets mor i utgangspunktet foreldreansvaret alene. Dette gjelder enten mor og far bor sammen eller ikke. Foreldrene kan avtale at de skal ha felles foreldreansvar eller at far skal ha foreldreansvaret alene. Foreldrene kan ha avtalt felles foreldreansvar på skjema for farskapserkjennelse. Denne blir automatisk sendt til folkeregisteret.

8. Hvem har nå foreldreansvaret for barnet?

Jeg selv.....

Den andre forelder.....

Begge to

Andre

Den av foreldrene som barnet bor **fast sammen** med, og dermed har den **daglige omsorgen** for barnet, kan blant annet bestemme hvor i landet barnet skal bo, om barnet skal være i barnehage og ta andre større avgjørelser om dagliglivet. Den av foreldrene barnet bor fast hos, må også ha foreldreansvar (se forrige tekstboks).

Den andre forelder har anledning til å uttale seg før en eventuell flytting, men kan ikke hindre flyttingen. Hvis barnet har delt bosted, tas avgjørelser om flytting, barnehage o.l. i fellesskap.

9. Vi vil gjerne vite hvem barnet bor fast sammen med nå, dvs. hvem har den daglige omsorgen for barnet nå?

Jeg selv.....
Den andre forelder.....
Begge to
Andre

10. Har du og barnets andre forelder en avtale som regulerer samværet mellom deg og barnet?

Velg kun ett alternativ.

Har skriftlig avtale
Har muntlig avtale.....
Har offentlig fastsatt avtale
Har ikke avtale **gå til spm 15**

11. Omtrent hvor mange dager og hvor mange netter skal barnet etter denne avtalen tilbringe sammen med deg i løpet av en vanlig måned? Vi tenker her på en måned uten ferier eller andre lengre besøksperioder i forbindelse med jul, påske og lignende. Vær oppmerksom på at en halv dag skal telle som hel dag. Dersom barnet er sammen med deg etter å ha vært i barnehagen/på skolen og frem til sengetid, skal dette altså telle som en hel dags samvær.

Antall dager /_/_/ Antall netter /_/_/

12. Har denne avtalen blitt endret i løpet av de siste to årene?

Ja.....
Nei..... **gå til spm 15**

13. Skal du etter denne endringen ha mer samvær med barnet enn tidligere eller mindre samvær enn tidligere?

Mer samvær
Mindre samvær
Annen endring.....

14. Hva var den viktigste grunnen til at avtalen ble endret på denne måten?

Så langt har vi spurt om du og barnets andre forelder har en **avtale** om samvær mellom den andre forelder og barnet. Nå følger noen spørsmål om hvor mye kontakt du **faktisk har med barnet**.

15. Hadde du kontakt med barnet i løpet av oktober 2004 ved at de snakket sammen på telefon?

Ja
Nei.....
Husker ikke

16. Hadde du kontakt med barnet i løpet av oktober 2004 ved at de sendte SMS- meldinger/ e-mail til hverandre?

Ja
Nei.....
Husker ikke

17. Har du vært sammen med barnet etter samlivsbruddet?

(Hvis dere ikke var gift eller samboende, har du noen gang vært sammen med barnet?)

Ja.....
Nei..... **gå til spm 34**

18. Har du vært sammen med barnet i løpet av siste 12 måneder?

Ja
Nei..... **gå til spm 34**

19. Var du sammen med barnet i løpet av oktober 2004? En halv dag skal telle som en hel dag.

Ja Antall dager /_/_/
Nei.....

20. Tilbrakte dere også noen netter sammen i løpet av oktober 2004?

Ja Antall netter /_/_/
Nei.....

21. Var du sammen med barnet i juleferien 2003?
Juleferien 2003 varte fra 20. desember til 5. januar 2004

Ja Antall dager /_/_/_/
Nei.....

22. Var du sammen med barnet i vinterferien 2004?
En halv dag skal telle som en hel dag

Ja Antall dager /_/_/_/
Nei.....

23. Var du sammen med barnet i påska 2004? En halv dag skal telle som en hel dag

Ja Antall dager /_/_/_/
Nei.....

24. Var du sammen med barnet i sommerferien 2004? En halv dag skal telle som en hel dag

Ja Antall dager /_/_/_/
Nei.....

25. Var du sammen med barnet i høstferien 2004?
En halv dag skal telle som en hel dag

Ja Antall dager /_/_/_/
Nei.....

26. Var du sammen med barnet i andre ferier i løpet av 2004?

Ja Antall dager /_/_/_/
Nei.....

27. Hvis du tenker to år tilbake i tid, har du mer samvær med barnet nå, omtrent like mye samvær eller mindre samvær nå ?

Mer samvær nå.....
Mindre samvær nå.....
Omtrent like mye samvær **gå til spm 29**
Barnet er under to år/mindre enn to år siden samlivsbrudd **gå til spm 29**

28. Hva vil du si er den viktigste grunnen til at du har mer/ mindre samvær med barnet nå enn for to år siden?

29. hvilken grad får barnet selv bestemme når det skal besøke deg?

I stor grad.....
I noen grad.....
Ikke i det hele tatt.....

30. Samværordningen kan fungere forskjellig for ulike parter. Hvordan mener du den fungerer for barnet?

Bra
Middels
Dårlig

31. Hvordan mener du den fungerer for deg?

Bra
Middels
Dårlig

32. Hvordan mener du den fungerer for den andre forelderen til barnet?

Bra
Middels
Dårlig

33. Har barnet eget rom hos deg?

Ja
Nei.....

De neste spørsmålene handler om forholdet mellom foreldrene

34. I hvilken grad vil du si at forholdet mellom deg og den andre forelderen til barnet er konfliktylt?

I stor grad.....
Til en viss grad.....
I liten grad
Ikke i det hele tatt.....

35. I hvor stor grad vil du si at barnet opplever at det er en konflikt mellom foreldrene?

I stor grad.....
Til en viss grad.....
I liten grad
Ikke i det hele tatt.....

De neste spørsmålene dreier seg om reiser og økonomi.

Her skal du regne med bidrag og utgifter knyttet til alle barn du har med den andre forelder. Ikke bare bidrag og utgifter knyttet til det yngste barnet.

Bidrag og utgifter til stebarn eller barn du har med andre fedre/mødre skal du se bort fra.

36. Hvor lang reisetid er det mellom ditt bosted og stedet der den andre forelder bor?

Regn reisetiden en vei.

- Gangavstand.....
- Reisetid på en ½ time eller mindre.....
- Mer enn ½ time, men ikke så mye som 2 ½ time
- 2 ½ time eller mer.....
- Vet ikke.....

37. Hva er den vanligste reisemåten når barnet /barna besøker deg?

- Fly.....
- Tog.....
- Båt.....
- Buss.....
- Kjøres i privatbil.....
- Går/ sykler.....
- Barnet besøker meg aldri..... **gå til spm 40**

38. Omtrent hvor store er reiseutgiftene en vei mellom bostedet ditt og stedet der den andre forelder bor? Ta utgangspunkt i den reisemåten som vanligvis benyttes ved besøk. Ta også med kostnaden for den voksne som eventuelt følger barna/barnet. Skriv 0 hvis det ikke koster noe.

Kroner: / _____ /

39. Hvordan fordeler du og den andre forelder reiseutgiftene?

- Jeg betaler omtrent alt.....
- Den andre forelder betaler omtrent alt....
- Vi deler utgiftene.....
- Vi har en annen ordning.....
- Vi har ikke reiseutgifter.....

Nå kommer noen spørsmål om regelmessig betalt barnetilsyn. Med dette mener vi blant annet barnehage, barnepark, skolefritidsordning eller dagmamma/ praktikant

40. Har barnet/ noen av barna i samme barnekull regelmessig betalt tilsyn?

Ja.....

Hvor mye koster dette per måned for samtlige barn:

Kroner: / _____ /

Nei..... **gå til spm 42**

41. Betaler du noen av utgiftene til regelmessig barnetilsyn for barnet/barna?

Ja.....

Hvor mye betaler du?

Kroner: / _____ /

Nei.....

42. Betaler du underholdsbidrag for barnet/ barna?

Ja..... **gå til spm 47**

Nei.....

43. Hva er den viktigste grunnen til at du ikke betaler bidrag for barnet/ barna?

44. Hvordan ble det bestemt at du ikke skulle betale bidrag for barnet/ barna?

- Avtalt mellom meg og den andre forelder.....
- Fastsatt av bidragsfogden/trygdekontoret.....
- Fastsatt av domstolen.....

45. Synes du det er urimelig eller rimelig at du ikke betaler bidrag?

- Urimelig.....
- Rimelig.....

46. Hvis du tenker to år tilbake, betalte du bidrag da?

- Ja.....
- Nei..... **gå til 54**
- Barnet er under to år/ mindre enn to år siden samlivsbrudd...

47. Hvor mye betaler du i bidrag for barnet/ barna i måneden?

Kroner: / _____ /

48. Hvordan ble barnebidraget fastsatt?

- Avtalt mellom meg og den andre forelderen **gå til spm 50**
Fastsatt av bidragsfogden/trygdekontoret.....
Fastsatt av domstolen.....

49. Hvorfor ble ikke bidraget fastsatt ved avtale mellom foreldrene?

- Vi ble ikke enige.....
Vi skjønnte ikke reglene for bidragssetting
Vi syntes det var greit å overlate det til en tredje part.....
Andre grunner.....
Spesifiser _____

50. Hvis du tenker to år tilbake i tid, har bidraget blitt endret siden den gang?

- Ja
Nei..... **gå til spm 53**
Barnet er under to år/ mindre enn to år siden samlivsbrudd.... **gå til spm 53**

51. Vil du si at det har blitt:

- Vesentlig høyere.....
Noe høyere
Noe lavere
Vesentlig lavere

52. Hva vil du si er den viktigste grunnen til at bidraget er blitt endret?

53. I forhold til den andre forelderens inntekt og din egen inntekt, hva synes du om størrelsen på bidraget? Synes du at du betaler:

- Altfor mye.....
Litt for mye
Passelig
Litt for lite
Alt for lite.....

54. Utførte du inntektsgivende arbeid av minst 1 times varighet i forrige uke? Regn også med arbeid som familiemedlem uten fast avtalt lønn på gårdsbruk, i forretning og i familiebedrift ellers.

- Ja **gå til spm 56**
Nei.....

55. Har du inntektsgivende arbeid som du var midlertidig borte fra eller hadde fri fra i hele forrige uke?

- Ja
Nei..... **gå til spm 57**

56. Hvor mange timer pr. uke arbeider du vanligvis i ditt hovedyrke og eventuelle biyrker? Regn også med betalte overtidstimer, og ekstraarbeid hjemme i forbindelse med dette arbeidet

- Under 10 timer pr. uke.....
10 - 20 timer pr. uke.....
21 - 30 timer pr. uke.....
31 - 40 timer pr. uke.....
41 - 50 timer pr. uke.....
Mer enn 50 timer pr. uke

57. Regner du deg hovedsakelig som:

- Yrkesaktiv
Student/skoleelev
Alderspensjonist
Førtidspensjonist/arbeidsufør
Hjemmearbeidende (Husarbeid i hjemmet).....
Arbeidsledig
Annet

Nå kommer det noen spørsmål om din nåværende husholdning.

Med din husholdning mener vi alle dem du bor sammen med og som du har felles matbudsjett med. Du skal også regne med dem som vanligvis bor sammen med deg, men som er borte fra hjemmet, f.eks. på grunn av arbeid. Regn med alle barn som bor minst halvparten av tiden sammen med deg, enten det er dine eller andres barn.

58. Bor du sammen med ektefelle eller samboer?

- Ja, ektefelle.....
Ja, samboer.....
Nei..... **gå til spm 60**

59. Har din nåværende ektefelle/samboer egne barn under 18 år som ikke bor fast sammen med dere?

Ja
 Nei.....

60. Hvor mange barn under 18 år bor det i husholdningen?

/ ____ / ____ /

61. Hvor mange av disse barna er dine særkullsbarn, hvor mange er barn som du har sammen med din nåværende ektefelle/samboer, og hvor mange er ektefelle/samboers særkullsbarn? Oppgi antall.

Mine særkullsbarn / ____ / ____ /
 Fellesbarn / ____ / ____ /
 Ektefelle/samboers særkullsbarn / ____ / ____ /

62. Bor det andre voksne personer enn deg og din ektefelle/samboer i husholdningen, for eksempel barn som har fylt 18 år, besteforeldre eller andre?

Ja
 Nei..... gå til spm 64

63. Hvor mange personer dreier det seg om?

Antall personer..... / ____ / ____ /

64. Hvor mange beboelsesrom er det i boligen din? Regn ikke med kjøkken, bad, entre eller små rom mindre enn 6 kvadratmeter.

Antall rom..... / ____ / ____ /

Nå vil vi gjerne at du summerer opp opplysningene du har gitt om din nåværende husholdning ved å fylle ut skjemaet under så nøyaktig som mulig

65. Kan du for hver person i husholdningen, utenom deg selv, oppgi slektskap til deg, fødselsdato, fødselsår og kjønn?

	Slektskap til deg	Fødselsdato	Fødselsår	Kjønn	Navn
<i>Eksempel</i>	<i>Sønn (4)</i>	<i>30.10.</i>	<i>1992</i>	<i>Gutt</i>	<i>Martin Berg</i>
Person 1					
Person 2					
Person 3					
Person 4					
Person 5					
Person 6					
Person 7					
Person 8					
Person 9					
Person 10					

Forklaring til tabellen over:

- I den andre kolonnen er vi interessert i å få registrert hvordan personen er i slekt med deg. Vi er interessert i å få vite om vedkommende person er din:

2. Ektefelle/	5. Stesønn/stedatter	10. Svigermor/svigerfar	13. Barnebarn
3. Samboer	6. Bror/søster	11. Svigersønn/svigerdatter	14. Annen slektning
4. Sønn/datter	8. Mor/far	12. Bestefar/bestemor	15. Ikke slektning

- I den tredje kolonnen vil vi gjerne at du skriver fødselsdato. Dersom du ikke husker nøyaktig fødselsdato, husker du kanskje måneden og kan skrive den.
- I den fjerde kolonnen vil vi gjerne ha fødselsår.
- I den femte vil vi gjerne at du skriver personens kjønn.
- Som nevnt i informasjonsbrevet ønsker vi å hente informasjon fra inntektsregistre. For å få god informasjon om husholdsinntekt i vår statistikk, ber vi deg om å skrive navn på personer som er 13 år eller eldre i den sjette kolonnen.



UNDERSØKELSE OM SAMVÆR OG BIDRAG 2004 M

Vi ber deg fylle ut skjemaet så nøye som mulig. Ved enkelte svar står det forklart om du kan hoppe over spørsmål, og hvor langt fram du skal hoppe. Hvis svar-alternativene ikke stemmer så godt for din situasjon, så ber vi deg krysse av for det alternativet som kommer nærmest slik det er for deg.

1. Har du barn under 18 år som du bor sammen med til daglig, og som ikke bor sammen med den andre foreldereren? Regn også med barn som bor halvparten av tiden hos hver av dere.

Ja Nei

Avslutt utfyllingen av skjemaet og returner i den vedlagte svarkonvolutten

Har du barn sammen med mer enn en person som du ikke bor sammen med, og er usikker på hvilke barn undersøkelsen gjelder, ta kontakt med oss.

2. Blant disse barna, hva er det yngste barnets fødselsdato, fødselsår og kjønn?

Hvis flerfødsler, velg den førstefødte

/__/__/__ / __/__/__ / __/__/__
dag måned år Gutt Jente

I denne undersøkelsen vil vi stille deg en del spørsmål knyttet til det yngste av barna dine, som du bor sammen med til daglig. Vi begynner med noen spørsmål om ditt forhold til den andre foreldereren

3. Bodde dere sammen da barnet ble født?

Ja, bodde sammen gå til spm 5

Nei, bodde ikke sammen

4. Har dere bodd sammen senere?

Ja, har bodd sammen senere

Nei, har ikke bodd sammen senere gå til spm 8

5. Var dere gift, eller var dere samboere?

Gift

Samboere

6. Når flyttet du sammen med den andre foreldereren?

År: /__/__/__ Måned: /__/__/__

7. Når flyttet dere fra hverandre?

År: /__/__/__ Måned: /__/__/__

Nå vil vi stille deg en del spørsmål om den andre forelderens samvær med barnet

Først vil vi gjerne vite hvordan du og den andre foreldereren har ordnet dere med hensyn til **foreldreansvar**.

Dette er et juridisk begrep som ikke er så mye brukt i dagligtale. Vi forklarer derfor litt nærmere hva vi mener:

Den som har **foreldreansvaret** for barnet, har rett og plikt til å ta avgjørelser for barnet i personlige forhold, blant annet valg av barnet, skole, utstedelse av pass og flytting til utlandet

Gift foreldre har felles foreldreansvar for felles barn, også om de gifter seg etter at barnet er født. Etter en separasjon eller skilsmisse har foreldrene fortsatt felles foreldreansvar, dersom de ikke avtaler at en av dem skal ha foreldreansvaret alene og sender melding om dette til folkeregisteret

Når foreldrene **ikke** er gift, har barnets mor i utgangspunktet foreldreansvaret alene. Dette gjelder enten mor og far bor sammen eller ikke. Foreldrene kan avtale at de skal ha felles foreldreansvar eller at far skal ha foreldreansvaret alene. Foreldrene kan ha avtalt felles foreldreansvar på skjema for farskapserkjennelse. Denne blir automatisk sendt til folkeregisteret.

8. Hvem har nå foreldreansvaret for barnet?

Jeg selv

Den andre foreldereren

Begge to

Andre

Den av foreldrene som barnet bor **fast sammen** med, og dermed har den **daglige omsorgen** for barnet, kan blant annet bestemme hvor i landet barnet skal bo, om barnet skal være i barnehage og ta andre større avgjørelser om dagliglivet. Den av foreldrene barnet bor fast hos, må også ha foreldreansvar (se forrige tekstboks).

Den andre forelder har anledning til å uttale seg før en eventuell flytting, men kan ikke hindre flyttingen. Hvis barnet har delt bosted, tas avgjørelser om flytting, barnehage o.l. i fellesskap.

9. Vi vil gjerne vite hvem barnet bor fast sammen med nå, dvs. hvem har den daglige omsorgen for barnet nå?

Jeg selv.....
Den andre forelder.....
Begge to
Andre

10. Har du og barnets andre forelder en avtale som regulerer samværet mellom barnet og den andre forelder? Velg kun ett alternativ.

Har skriftlig avtale
Har muntlig avtale.....
Har offentlig fastsatt avtale
Har ikke avtale **gå til spm 15**

11. Omtrent hvor mange dager og hvor mange netter skal barnet etter denne avtalen tilbringe sammen med den andre forelder i løpet av en vanlig måned? Vi tenker her på en måned uten ferier eller andre lengre besøksperioder i forbindelse med jul, påske og lignende. Vær oppmerksom på at en halv dag skal telle som hel dag. Dersom barnet er sammen med den andre forelder etter å ha vært i barnehagen/på skolen og frem til sengetid, skal dette altså telle som en hel dags samvær.

Antall dager /_/_/ Antall netter /_/_/

12. Har denne avtalen blitt endret i løpet av de siste to årene?

Ja.....
Nei..... **gå til spm 15**

13. Skal den andre forelder etter denne endringen ha mer samvær med barnet enn tidligere eller mindre samvær enn tidligere?

Mer samvær
Mindre samvær
Annen endring.....

14. Hva var den viktigste grunnen til at avtalen ble endret på denne måten?

Så langt har vi spurt om du og barnets andre forelder har en **avtale** om samvær mellom den andre forelder og barnet. Nå følger noen spørsmål om hvor mye kontakt den andre forelder **faktisk har med barnet**.

15. Hadde den andre forelder kontakt med barnet i løpet av oktober 2004 ved at de snakket sammen på telefon?

Ja
Nei.....
Vet ikke/Husker ikke

16. Hadde den andre forelder kontakt med barnet i løpet av oktober 2004 ved at de sendte SMS-meldinger/ e-mail til hverandre?

Ja
Nei.....
Vet ikke/Husker ikke

17. Har den andre forelder vært sammen med barnet etter samlivsbruddet?

(Hvis dere ikke var gift eller samboende, har den andre forelder noen gang vært sammen med barnet?)

Ja.....
Nei..... **gå til spm 34**

18. Har den andre forelder vært sammen med barnet i løpet av siste 12 måneder?

Ja
Nei..... **gå til spm 34**

19. Var den andre forelder sammen med barnet i løpet av oktober 2004? En halv dag skal telle som en hel dag.

Ja Antall dager /_/_/
Nei.....

20. Tilbrakte de også noen netter sammen i løpet av oktober 2004?

Ja Antall netter /_/_/
Nei.....

21. Var den andre forelder sammen med barnet i juleferien 2003? Juleferien 2003 varte fra 20. desember til 5. januar 2004

Ja Antall dager /_/_/
Nei

22. Var den andre forelder sammen med barnet i vinterferien 2004? En halv dag skal telle som en hel dag

Ja Antall dager /_/_/
Nei

23. Var den andre forelder sammen med barnet i påska 2004? En halv dag skal telle som en hel dag

Ja Antall dager /_/_/
Nei

24. Var den andre forelder sammen med barnet i sommerferien 2004? En halv dag skal telle som en hel dag

Ja Antall dager /_/_/
Nei

25. Var den andre forelder sammen med barnet i høstferien 2004? En halv dag skal telle som en hel dag

Ja Antall dager /_/_/
Nei

26. Var den andre forelder sammen med barnet i andre ferier i løpet av 2004?

Ja Antall dager /_/_/
Nei

27. Hvis du tenker to år tilbake i tid, har den andre forelder mer samvær med barnet nå, omtrent like mye samvær eller mindre samvær nå ?

Mer samvær nå
Mindre samvær nå
Omtrent like mye samvær **gå til spm 29**
Barnet er under to år/mindre enn to år siden samlivsbrudd **gå til spm 29**

28. Hva vil du si er den viktigste grunnen til at den andre forelder har mer/ mindre samvær med barnet nå enn for to år siden?

29. hvilken grad får barnet selv bestemme når det skal besøke den andre forelder?

I stor grad
I noen grad
Ikke i det hele tatt

30. Samværordningen kan fungere forskjellig for ulike parter. Hvordan mener du den fungerer for barnet?

Bra
Middels
Dårlig

31. Hvordan mener du den fungerer for deg?

Bra
Middels
Dårlig

32. Hvordan mener du den fungerer for den andre forelder til barnet?

Bra
Middels
Dårlig

33. Har barnet eget rom hos den andre forelder?

Ja
Nei
Vet ikke/Husker ikke

De neste spørsmålene handler om forholdet mellom foreldrene

34. I hvilken grad vil du si at forholdet mellom deg og den andre forelder til barnet er konfliktfylt?

I stor grad
Til en viss grad
I liten grad
Ikke i det hele tatt

35. I hvor stor grad vil du si at barnet opplever at det er en konflikt mellom foreldrene?

I stor grad
Til en viss grad
I liten grad
Ikke i det hele tatt

De neste spørsmålene dreier seg om reiser og økonomi.

Her skal du regne med bidrag og utgifter knyttet til alle barn du har med den andre forelder. Ikke bare bidrag og utgifter knyttet til det yngste barnet.

Bidrag og utgifter til stebarn eller barn du har med andre fedre/mødre skal du se bort fra.

36. Hvor lang reisetid er det mellom ditt bosted og stedet der den andre forelder bor?

Regn reisetiden en vei.

- Gangavstand.....
- Reisetid på en ½ time eller mindre.....
- Mer enn ½ time, men ikke så mye som 2 ½ time
- 2 ½ time eller mer.....
- Vet ikke.....

37. Hva er den vanligste reisemåten når barnet /barna besøker den andre forelder?

- Fly.....
- Tog.....
- Båt.....
- Buss.....
- Kjøres i privatbil.....
- Går/ sykler.....
- Barnet besøker aldri den andre forelder..... **gå til spm 40**

38. Omtrent hvor store er reiseutgiftene en vei mellom bostedet ditt og stedet der den andre forelder bor? Ta utgangspunkt i den reisemåten som vanligvis benyttes ved besøk. Ta også med kostnaden for den voksne som eventuelt følger barna/barnet. Skriv 0 hvis det ikke koster noe.

Kroner: / _____ /

39. Hvordan fordeler du og den andre forelder reiseutgiftene?

- Jeg betaler omtrent alt.....
- Den andre forelder betaler omtrent alt....
- Vi deler utgiftene.....
- Vi har en annen ordning.....
- Vi har ikke reiseutgifter.....

Nå kommer noen spørsmål om regelmessig betalt barnetilsyn. Med dette mener vi blant annet barnehage, barnepark, skolefritidsordning eller dagmamma/ praktikant

40. Har barnet/ noen av barna i samme barnekull regelmessig betalt tilsyn?

Ja.....

Hvor mye koster dette per måned for samtlige barn:

Kroner: / _____ /

Nei..... **gå til spm 42**

41. Betaler den andre forelder noen av utgiftene til regelmessig barnetilsyn for barnet/barna?

Ja.....

Hvor mye betaler den andre forelder?

Kroner: / _____ /

Nei.....

42. Mottar du underholdsbidrag for barnet/ barna?

Ja..... **gå til spm 47**

Nei.....

43. Hva er den viktigste grunnen til at du ikke mottar bidrag for barnet/ barna?

44. Hvordan ble det bestemt at du ikke skulle motta bidrag for barnet/ barna?

Avtalt mellom meg og den andre forelder.....

Fastsatt av bidragsfogden/trygdekontoret.....

Fastsatt av domstolen.....

45. Synes du det er urimelig eller rimelig at du ikke mottar bidrag?

Urimelig.....

Rimelig.....

46. Hvis du tenker to år tilbake, mottok du bidrag da?

Ja.....

Nei.....

Barnet er under to år/ mindre enn to år siden samlivsbrudd.....

} **gå til 54**


47. Hvor mye mottar du i bidrag for barnet/ barna i måneden?

Kroner: / _____ /

48. Hvordan ble barnebidraget fastsatt?

Avtalt mellom meg og den andre forelderen **gå til spm 50**
Fastsatt av bidragsfogden/trygdekontoret.....
Fastsatt av domstolen.....

49. Hvorfor ble ikke bidraget fastsatt ved avtale mellom foreldrene?

Vi ble ikke enige.....
Vi skjønnte ikke reglene for bidragssetting
Vi syntes det var greit å overlate det til en tredje part.....
Andre grunner.....
Spesifiser _____ 

50. Hvis du tenker to år tilbake i tid, har bidraget blitt endret siden den gang?

Ja
Nei..... **gå til spm 53**
Barnet er under to år/ mindre enn to år siden samlivsbrudd.... **gå til spm 53**

51. Vil du si at det har blitt:

Vesentlig høyere.....
Noe høyere
Noe lavere
Vesentlig lavere

52. Hva vil du si er den viktigste grunnen til at bidraget er blitt endret?

53. I forhold til den andre forelderens inntekt og din egen inntekt, hva synes du om størrelsen på bidraget? Synes du den andre forelderen betaler:

Altfor mye.....
Litt for mye
Passelig
Litt for lite
Alt for lite.....

54. Utførte du inntektsgivende arbeid av minst 1 times varighet i forrige uke? Regn også med arbeid som familiemedlem uten fast avtalt lønn på gårdsbruk, i forretning og i familiebedrift ellers.

Ja **gå til spm 56**
Nei.....

55. Har du inntektsgivende arbeid som du var midlertidig borte fra eller hadde fri fra i hele forrige uke?

Ja
Nei..... **gå til spm 57**

56. Hvor mange timer pr. uke arbeider du vanligvis i ditt hovedyrke og eventuelle biyrker? Regn også med betalte overtidstimer, og ekstraarbeid hjemme i forbindelse med dette arbeidet

Under 10 timer pr. uke.....
10 - 20 timer pr. uke.....
21 - 30 timer pr. uke.....
31 - 40 timer pr. uke.....
41 - 50 timer pr. uke.....
Mer enn 50 timer pr. uke

57. Regner du deg hovedsakelig som:

Yrkesaktiv
Student/skoleelev
Alderspensjonist
Førtidspensjonist/arbeidsufør
Hjemmearbeidende (Husarbeid i hjemmet).....
Arbeidsledig
Annet

Nå kommer det noen spørsmål om din nåværende husholdning.

Med din husholdning mener vi alle dem du bor sammen med og som du har felles matbudsjett med. Du skal også regne med dem som vanligvis bor sammen med deg, men som er borte fra hjemmet, f.eks. på grunn av arbeid. Regn med alle barn som bor minst halvparten av tiden sammen med deg, enten det er dine eller andres barn.

58. Bor du sammen med ektefelle eller samboer?

Ja, ektefelle.....
Ja, samboer.....
Nei..... **gå til spm 60**

59. Har din nåværende ektefelle/samboer egne barn under 18 år som ikke bor fast sammen med dere?

Ja
 Nei.....

60. Hvor mange barn under 18 år bor det i husholdningen?

/ ___ / ___ /

61. Hvor mange av disse barna er dine særkullsbarn, hvor mange er barn som du har sammen med din nåværende ektefelle/samboer, og hvor mange er ektefelle/samboers særkullsbarn? Oppgi antall.

Mine særkullsbarn / ___ / ___ /
 Fellesbarn / ___ / ___ /
 Ektefelle/samboers særkullsbarn / ___ / ___ /

62. Bor det andre voksne personer enn deg og din ektefelle/samboer i husholdningen, for eksempel barn som har fylt 18 år, besteforeldre eller andre?

Ja
 Nei..... gå til spm 64

63. Hvor mange personer dreier det seg om?

Antall personer..... / ___ / ___ /

64. Hvor mange beboelsesrom er det i boligen din? Regn ikke med kjøkken, bad, entre eller små rom mindre enn 6 kvadratmeter.

Antall rom..... / ___ / ___ /

Nå vil vi gjerne at du summerer opp opplysningene du har gitt om din nåværende husholdning ved å fylle ut skjemaet under så nøyaktig som mulig

65. Kan du for hver person i husholdningen, utenom deg selv, oppgi slektskap til deg, fødselsdato, fødselsår og kjønn?

	Slektskap til deg	Fødselsdato	Fødselsår	Kjønn	Navn
<i>Eksempel</i>	<i>Sønn (4)</i>	<i>30.10.</i>	<i>1992</i>	<i>Gutt</i>	<i>Martin Berg</i>
Person 1					
Person 2					
Person 3					
Person 4					
Person 5					
Person 6					
Person 7					
Person 8					
Person 9					
Person 10					

Forklaring til tabellen over:

- I den andre kolonnen er vi interessert i å få registrert hvordan personen er i slekt med deg. Vi er interessert i å få vite om vedkommende person er din:

2. Ektefelle/	5. Stesønn/stedatter	10. Svingermor/svingerfar	13. Barnebarn
3. Samboer	6. Bror/søster	11. Svingersønn/svingerdatter	14. Annen slektning
4. Sønn/datter	8. Mor/far	12. Bestefar/bestemor	15. Ikke slektning

- I den tredje kolonnen vil vi gjerne at du skriver fødselsdato. Dersom du ikke husker nøyaktig fødselsdato, husker du kanskje måneden og kan skrive den.
- I den fjerde kolonnen vil vi gjerne ha fødselsår.
- I den femte vil vi gjerne at du skriver personens kjønn.
- Som nevnt i informasjonsbrevet ønsker vi å hente informasjon fra inntektsregistre. For å få god informasjon om husholdsinntekt i vår statistikk, ber vi deg om å skrive navn på personer som er 13 år eller eldre den sjette kolonnen.



UNDERSØKELSE OM SAMVÆR OG BIDRAG 2004

1. Til denne undersøkelsen har vi trukket ut en del foreldre som ikke bor sammen. Undersøkelsen handler om de barna/ det barnet du har sammen med (bidragsyters navn).

Stemmer det at barnet/barna bor sammen med deg minst halvparten av tiden

Ja → Spm 2.a

Nei → Avgang

- 2.a **Stemmer det at du bor sammen med *navn***

Ja → Spm 4.a

Nei → Spm 2.b

Hvis flere barn i relasjon

- 2.b **Stemmer det at du bor sammen med *nest yngste barn*?**

Ja → Spm 4.a

Nei → Spm 2.c

- 2.c **Stemmer det at du bor sammen med *tredje yngste barn*?**

Ja → Spm 4.a

Nei → Spm 2.e

Etc. hvis flere barn

- 2.d Intervjuer blir varslet hvis barn er over 18 år (hentet fra fil)
Hvis barn over 18 år → Avgang

- 2.e **Hva heter yngste barn du har med *bidragsyters navn*, og som bor minst halvparten av tiden hos deg?**

Navn _____

- 2.f **Er *navn* under 18 år**

Ja

Nei → Avgang

I denne undersøkelsen vil vi stille deg en del spørsmål knyttet til *navn*. Vi begynner med noen spørsmål om ditt forhold til *navns far/mor*.

- 4.a **Bodde dere sammen da *navn* ble født?**

Ja, bodde sammen - gå til spm 5

Nei, bodde ikke sammen.....

- 4.b **Har dere bodd sammen senere?**

Ja, har bodd sammen senere gå til spm 6

Nei, har ikke bodd sammen senere gå til spm 9

5. Var dere gift, eller var dere samboere?

Gift

Samboere

6. Når flyttet du sammen med *navns* far/mor?

År: _____ Måned: _____

7. Når flyttet dere fra hverandre?

År: _____ Måned: _____

Går ikke til de som har svart "gift" i spm 5

8. Da dere flyttet fra hverandre, var dere gift eller samboere?

Gift

Samboere

Nå vil vi stille deg en del spørsmål om den andre forelderens samvær med *navn*

Først vil vi gjerne vite hvordan du og *navns* far/mor har ordnet dere med hensyn til **foreldreansvar**. Dette er et juridisk begrep som ikke er så mye brukt i dagligtale. Jeg skal derfor forklare litt nærmere hva vi mener.

Den som har **foreldreansvaret** for barnet, har rett og plikt til å ta avgjørelser for barnet i personlige forhold, blant annet valg av navn, skole, utstedelse av pass og flytting til utlandet.

Gifte foreldre har felles foreldreansvar for felles barn, også om de gifter seg etter at barnet er født. Etter en separasjon eller skilsmisse har foreldrene fortsatt felles foreldreansvar, dersom de ikke avtaler at en av dem skal ha foreldreansvaret alene og sender melding om dette til folkeregisteret.

Når foreldrene **ikke** er gift, har barnets mor i utgangspunktet foreldreansvaret alene. Dette gjelder enten mor og far bor sammen eller ikke. Foreldrene kan avtale at de skal ha felles foreldreansvar eller at far skal ha foreldreansvaret alene. Foreldrene kan ha avtalt felles foreldreansvar på skjema for farskapskjennelse. Denne blir automatisk sendt til folkeregisteret.

**9. Hvem har nå foreldreansvaret for *navn*?
Er det.....**

deg

navns far/mor

begge to

eller andre

12. Vi vil gjerne vite hvem *navn* bor fast sammen med nå, dvs. hvem har den daglige omsorgen for *navn* nå?

Er det.....

- deg
- navns* far/mor
- begge to
- eller andre

Forklaringstekst til intervjuer:

Den av foreldrene som barnet bor **fast sammen** med, og dermed har den **daglige omsorgen** for barnet, kan blant annet bestemme hvor i landet barnet skal bo, om barnet skal være i barnehage og ta andre større avgjørelser om dagliglivet. Den av foreldrene barnet bor fast hos, må også ha foreldreansvar (se forrige tekstboks). Den andre foreldereren har anledning til å uttale seg før en eventuell flytting, men kan ikke hindre flyttingen.
Hvis barnet har delt bosted, tas avgjørelser om flytting, barnehage o.l. i fellesskap

13.a Har du og *navns* far/mor laget en skriftlig avtale som regulerer samværet mellom *navn* og faren/moren ?

- Ja - gå til spm 14
- Nei..... - gå til spm 13.b

13.b Har dere inngått en muntlig avtale?

- Ja - gå til spm 14
- Nei..... - gå til 13.c

13.c Har det offentlige fastsatt en ordning som regulerer samværet mellom *navn* og faren/moren?

- Ja
- Nei..... - gå til spm 17

14. Omtrent hvor mange dager og hvor mange netter skal *navn* etter denne avtalen tilbringe sammen med faren/moren i løpet av en vanlig måned? Vi tenker her på en måned uten ferier eller andre lengre besøksperioder i forbindelse med jul, påske og lignende. Vær oppmerksom på at en halv dag skal telle som hel dag. Dersom *navn* er sammen med den andre foreldereren etter å ha vært i barnehagen/på skolen og frem til sengetid, skal dette altså telle som en hel dags samvær.

Antall dager _____

Antall netter _____

Går til foreldre som har minst to år siden samlivsbrudd (flyttet fra hverandre før november 2002), eller aldri har bodd sammen, og der yngste barn er minst to år.

15.a Har denne avtalen blitt endret i løpet av de siste to årene?

Ja

Nei..... - gå til spm 17

15.b Skal *navns far/mor* etter denne endringen ha mer samvær med *navn* enn tidligere eller skal *han/hun* ha mindre samvær

Mer samvær

Mindre samvær

Annen endring.....

15.c Hva var den viktigste grunnen til at avtalen ble endret på denne måten?

Åpent svar

Så langt har vi spurt om du og den andre forelderen har en **avtale** om samvær mellom *ham/henne* og *navn*. Nå følger noen spørsmål om hvor mye den andre forelderen og *navn faktisk* har vært sammen.

Spørsmål **17** besvares av de som ikke har vært gift eller samboende med *navns/barnas* andre forelder. De som tidligere var gift eller samboende med *navns/barnas* andre forelder går til spørsmål **18**.

17. Har faren/moren noen gang vært sammen med *navn*?

Ja → hopp til spørsmål **19**

Nei → hopp til spørsmål **23** (før **33**)

18. Har faren/moren vært sammen med *navn* etter samlivsbruddet?

Ja

Nei → hopp til spørsmål **23** (før **33**)

19. Har faren/moren vært sammen med *navn* i løpet av siste 12 måneder?

Ja

Nei..... → hopp til spørsmål **23** (før **33**)

20. Var faren/moren sammen med *navn* i løpet av oktober 2004?

Ja

Nei..... → hopp til spørsmål **23**

21.a Hvor mange dager tilbrakte faren/moren sammen med *navn* i løpet av oktober?
En halv dag skal telle som en hel dag.

Antall dager _____

21.b Tilbrakte de også noen netter sammen i løpet av oktober?

Ja

Nei..... → hopp til spørsmål 23

21.c Hvor mange netter var dette?

Antall netter _____

går til alle

23.a Hadde *faren/moren* kontakt med *navn* i løpet av oktober ved at de snakket sammen på telefon?

Ja

Nei.....

Vet ikke/ husker ikke

23.b Hadde *faren/moren* kontakt med *navn* i løpet av oktober ved at de sendte SMS-meldinger/ e-mail til hverandre?

Ja

Nei.....

Vet ikke/ husker ikke

Stilles ikke hvis barnet er født etter 20. desember 2003 eller hvis par gikk fra hverandre etter desember 2003 (spm 7)

24.a Var *faren/moren* sammen med *navn* i juleferien 2003?

Ja

Nei..... → hopp til spørsmål 24.c

Forklaringstekst til intervjuer: Juleferien 2003 varte fra 20. desember til 5. januar 2004

24.b Hvor mange dager tilbrakte faren/moren med *navn* juleferien 2003? En halv dag skal telle som en hel dag.

Antall dager _____

Stilles ikke hvis barnet er født etter 15. mars 2004 eller hvis par gikk fra hverandre etter mars 2004 (spm 7)

24.c Var *faren/moren* sammen med *navn* i vinterferien 2004?

Ja

Nei..... → hopp til spørsmål 24.e

24.d Hvor mange dager tilbrakte faren/moren sammen med *navn* vinterferien 2004? En halv dag skal telle som en hel dag.

Antall dager _____

Stilles ikke hvis barnet er født etter 13. april 2004 eller hvis par gikk fra hverandre etter april 2004 (spm 7)

24.e Var faren/moren sammen med *navn* i påska 2004?

Ja

Nei..... → hopp til spørsmål 24.g

24.f Hvor mange dager tilbrakte faren/moren sammen med *navn* påska 2004? En halv dag skal telle som en hel dag.

Antall dager _____

24.g Var faren/moren sammen med *navn* i sommerferien 2004?

Ja

Nei..... → hopp til spørsmål 24.i

24.h Hvor mange dager tilbrakte faren/moren sammen med *navn* sommerferien 2004? En halv dag skal telle som en hel dag.

Antall dager _____

24.i Var faren/moren sammen med *navn* i høstferien 2004?

Ja

Nei..... → hopp til spørsmål 24.k

24.j Hvor mange dager tilbrakte faren/moren sammen med *navn* høstferien 2004? En halv dag skal telle som en hel dag.

Antall dager _____

24.k Var faren/moren sammen med *navn* i andre ferier i løpet av de siste 12 måneder?

Ja

Nei..... → hopp til spørsmål 22.a

24.l Hvor mange dager tilbrakte faren/moren sammen med *navn* i andre ferier i løpet av de siste 12 måneder? En halv dag skal telle som en hel dag.

Antall dager _____

Går til foreldre som har minst to år siden samlivsbrudd (flyttet fra hverandre før november 2002), eller aldri har bodd sammen, og der yngste barn er minst to år

22.a Hvis du tenker to år tilbake i tid, har faren/moren mer samvær med *navn* nå, omtrent like mye samvær eller mindre samvær nå ?

Mer samvær nå

Omtrent like mye samvær - gå til spm 26

Mindre samvær nå

22.b Hva vil du si er den viktigste grunnen til at faren/moren har mer/ mindre samvær med navn nå enn for to år siden?

Åpent svar

26. I hvilken grad får *navn* selv bestemme når *han/hun* skal besøke *faren/moren*?

- I stor grad.....
- I noen grad.....
- Ikke i det hele tatt.....
-

27.a Samværsordningen kan fungere forskjellig for ulike parter. Hvordan mener du den fungerer for *navn* ?
Fungerer den bra, middels eller dårlig ?

Bra Middels Dårlig

27.b Hvordan mener du den fungerer for deg ?
Fungerer den bra, middels eller dårlig?

Bra Middels Dårlig

27.b Hvordan mener du den fungerer for *faren/moren til navn* ?
Fungerer den bra, middels eller dårlig?

Bra Middels Dårlig

Går til alle, bortsett fra de som aldri har vært sammen med barnet eller ikke vært sammen med barnet etter samlivsbrudd (Nei i spm 17 eller nei i spm 18)

12a Har *navn* eget rom hos faren/moren?

- Ja
- Nei.....
- Vet ikke
-

De neste spørsmålene handler om forholdet mellom foreldrene

33. I hvilken grad vil du si at forholdet mellom deg og *faren/moren til navn* er konfliktfylt?

Vil du si at det er konfliktfylt

I stor grad Til en viss grad I liten grad Ikke i det hele tatt

34. I hvor stor grad vil du si at *navn* opplever at det er en konflikt mellom foreldrene?

I stor grad Til en viss grad I liten grad Ikke i det hele tatt

De neste spørsmålene dreier seg om reiser og økonomi.

(Til de som har flere barn:)

Her skal du også regne med bidrag og utgifter knyttet til andre barn du har med *navns far/mor*.

Bidrag og utgifter til barn du har med andre fedre/mødre eller stebarn skal du se bort fra.

Går til alle

37. Hvor lang reisetid er det mellom ditt bosted og stedet der faren/moren bor? Når du regner reisetiden en vei, er det.....

Gangavstand.....

Reisetid på en ½ time eller mindre.....

Mer enn ½ time, men ikke så mye som 2 ½ time

2 ½ time eller mer

Vet ikke

Går ikke til de som ikke har vært sammen med barnet siden samlivsbrudd eller som aldri har vært sammen med barnet

38. Hva er den vanligste reisemåten når *navn /barna* besøker faren/moren?

Fly Tog Båt Buss Kjøres i privatbil Går/sykler

Går ikke til de som ikke har vært sammen med barnet siden samlivsbrudd eller som aldri har vært sammen med barnet

Hvis ett barn i relasjonen:

39.1 Omtrent hvor store er reiseutgiftene en vei mellom bostedet ditt og stedet der *navns far/mor* bor? Ta utgangspunkt i den reisemåten som vanligvis benyttes ved besøk. Ta også med kostnaden for den voksne som eventuelt følger *navn*.

Kroner: _____

Hvis flere barn i relasjonen:

39.2 Omtrent hvor store er reiseutgiftene en vei mellom bostedet ditt og stedet der *navns far/mor* bor? Ta utgangspunkt i den reisemåten som vanligvis benyttes ved besøk. Anslå kostnaden for samtlige barn under ett. Ta også med kostnaden for den voksne som eventuelt følger *navn*.

Kroner: _____

Hvis null, hopp til spørsmål 41

40. Hvordan fordeler du og faren/moren reiseutgiftene?

Vil du si at....

- Du betaler omtrent alt
- Navns/barnas far/mor betaler omtrent alt.....
- Dere deler utgiftene
- Eller at dere har en annen ordning.....

Nå kommer noen spørsmål om regelmessig betalt barnetilsyn. Med dette mener vi blant annet barnehage, barnepark, skolefritidsordning eller dagmamma/ praktikant

Hvis ett barn

44.a Har navn regelmessig betalt tilsyn?

- Ja
- Nei..... - gå til spm 46

Hvis flere barn

44.a Har navn eller andre i samme barnekull regelmessig betalt tilsyn?

- Ja
- Nei..... - gå til spm 46

44.b Hvor mye koster dette per måned for navn/ samtlige barn ?

Kroner: _____

45.a Betaler navns/barnas far/mor noen av utgiftene til regelmessig barnetilsyn for navn/barna?

- Ja
- Nei..... - gå til spm 46

45.b Hvor mye betaler navns/barnas far/mor av disse utgiftene?

Kroner: _____

46. Mottar du underholdsbidrag for navn/ barna?

- Ja → gå til NY (46.e)
- Nei

46.a Hva er den viktigste grunnen til at du ikke mottar bidrag for navn/ barna?

Åpent svar

46.b Hvordan ble det bestemt at du ikke skulle motta bidrag for navn/ barna? Ble det.....

- avtalt mellom deg og faren/moren.....
- fastsatt av bidragsfogden/trygdekontoret.....
- fastsatt av domstolen
-

46.c Synes du det er urimelig eller rimelig at du ikke mottar bidrag?

Urimelig

Rimelig

Går til de som har minst to år siden samlivsbrudd (flyttet fra hverandre før november 2002), eller aldri har bodd sammen, og der yngste barn er minst to år.

46.d Hvis du tenker to år tilbake, mottok du bidrag da?

Ja → gå til spørsmål 52

Nei → gå til spørsmål 52

46.e Hvor mye mottar du i bidrag for *navn/* barna i måneden?

Kroner: _____

47. Hvordan ble barnebidraget fastsatt?

Ble det.....

avtalt mellom deg og faren/moren til navn → gå til spørsmål 49.a

fastsatt av bidragsfogden/trygdekontoret.....

fastsatt av domstolen

48. Hvorfor ble ikke bidraget fastsatt ved avtale mellom foreldrene?

Var det fordi.....

dere ikke ble enige

dere ikke skjønnte reglene for bidragssetting

dere syntes det var greit å overlate det til en tredje part.....

Andre grunner → gå til 48.sps

48.sps Hvilke andre grunner var dette?

Spesifiser _____

Går til de som har minst to år siden samlivsbrudd (flyttet fra hverandre før november 2002), eller aldri har bodd sammen, og der yngste barn er minst to år.

49.a Hvis du tenker to år tilbake i tid, har bidraget blitt endret siden den gang?

Ja

Nei → gå til spørsmål 53

49.b Vil du si at det har blitt.....

Vesentlig høyere

Noe høyere

Noe lavere.....

Vesentlig lavere

49.b Hva vil du si er den viktigste grunnen til at bidraget er blitt endret?

Åpent svar

51.I forhold til farens/morens inntekt og din egen inntekt, hva synes du om størrelsen på bidraget?

Synes du faren/moren betaler.....

- Altfor mye
- Litt for mye
- Passelig
- Litt for lite
- Alt for lite
-

52. Utførte du inntektsgivende arbeid av minst 1 times varighet i forrige uke? Regn også med arbeid som familiemedlem uten fast avtalt lønn på gårdsbruk, i forretning og i familiebedrift ellers.

- Ja → hopp til spørsmål 54
- Nei
-

53. Har du inntektsgivende arbeid som du var midlertidig borte fra eller hadde fri fra i hele forrige uke?

- Ja
- Nei → hopp til spørsmål 55
-

54. Hvor mange timer pr. uke arbeider du vanligvis i ditt hovedyrke og eventuelle biyrker? Regn også med betalte overtidstimer, og ekstraarbeid hjemme i forbindelse med dette arbeidet.

- Under 10 timer pr. uke
- 10 - 20 timer pr. uke
- 21 - 30 timer pr. uke
- 31 - 40 timer pr. uke
- 41 - 50 timer pr. uke
- Mer enn 50 timer pr. uke
-

55. Regner du deg hovedsakelig som ...

- yrkesaktiv
- student/skoleelev
- alderspensjonist
- førtidspensjonist/arbeidsufør
- hjemmearbeidende (Husarbeid i hjemmet)
- arbeidsledig
- annet

Tilleggstekst til intervjuer: kun ett svar

Nå kommer det noen spørsmål om din **nåværende husholdning.**

57. Bor du sammen med ektefelle eller samboer?

- Ja, ektefelle
- Ja, samboer
- Nei.....
-

Husholdsboks

Kartlegging av kosthusholdning og bohusholdning, inkl. barn som bor halve tiden i husholdet. Se http://www.ssb.no/emner/02/90/notat_200125/notat_200125.pdf⁹

Inkluderer også kartlegging av evt. egne særkullsbarn, samboer/ektefelles særkullsbarn og felles bar med samboer/ektefelle

60. Har din nåværende ektefelle/samboer egne barn under 18 år som ikke bor fast sammen med dere?

- Ja
- Nei
-

64. Hvor mange beboelsesrom er det i boligen din? Regn ikke med kjøkken, bad, entre eller små rom mindre enn 6 kvadratmeter.

Antall rom: _____

Takk for at du tok deg tid til å delta i undersøkelsen

⁹ Fosen, J, Hustoft, A.G. og B.O Lagerstrøm: *Ny spørresekvens for å identifisere husholdninger i spørreundersøkelser*. Statistisk sentralbyrå Notater 2001/25



UNDERSØKELSE OM SAMVÆR OG BIDRAG 2004

1. Til denne undersøkelsen har vi trukket ut en del foreldre som ikke bor sammen. Undersøkelsen handler om de barna/ det barnet du har sammen med (bidragmottakers navn).

Stemmer det at barnet/barna bor sammen med moren/faren minst halvparten av tiden

Ja → Spm 2.a

Nei → Avgang

- 2.a **Stemmer det at *navn* bor sammen med *moren/faren* ?**

Ja → Spm 4.a

Nei → Spm 2.b

Hvis flere barn i relasjon

- 2.b **Stemmer det at *nest yngste barn* bor sammen med *moren/faren*?**

Ja → Spm 4.a

Nei → Spm 2.c

- 2.c **Stemmer det at *tredje yngste barn* bor sammen med *moren/faren*?**

Ja → Spm 4.a

Nei → Spm 2.e

Etc. hvis flere barn

- 2.d Intervjuer blir varslet hvis barn er over 18 år (hentet fra fil)
Hvis barn over 18 år → Avgang

- 2.e **Hva heter yngste barn du har med *bidragmottakers navn*, og som bor minst halvparten av tiden hos *moren/faren***

Navn _____

- 2.f **Er *navn* under 18 år**

Ja

Nei → Avgang

I denne undersøkelsen vil vi stille deg en del spørsmål knyttet til *navn*. Vi begynner med noen spørsmål om ditt forhold til *navns mor/far*.

- 4.a **Bodde dere sammen da *navn* ble født?**

Ja, bodde sammen - gå til spm 5

Nei, bodde ikke sammen.....

4.b Har dere bodd sammen senere?

Ja, har bodd sammen senere gå til spm 6
Nei, har ikke bodd sammen senere gå til spm 9

5. Var dere gift, eller var dere samboere?

Gift
Samboere

6. Når flyttet du sammen med *navns mor/far*?

År: _____ Måned: _____

7. Når flyttet dere fra hverandre?

År: _____ Måned: _____

Går ikke til de som har svart "gift" i spm 5

8. Da dere flyttet fra hverandre, var dere gift eller samboere?

Gift
Samboere

Nå vil vi stille deg en del spørsmål om ditt samvær med *navn*

Først vil vi gjerne vite hvordan du og *navns mor/far* har ordnet dere med hensyn til **foreldreansvar**.

Dette er et juridisk begrep som ikke er så mye brukt i dagligtale. Jeg skal derfor forklarelitt nærmere hva vi mener.

Den som har **foreldreansvaret** for barnet, har rett og plikt til å ta avgjørelser for barnet i personlige forhold, blant annet valg av navn, skole, utstedelse av pass og flytting til utlandet.

Giftede foreldre har felles foreldreansvar for felles barn, også om de gifter seg etter at barnet er født. Etter en separasjon eller skilsmisse har foreldrene fortsatt felles foreldreansvar, dersom de ikke avtaler at en av dem skal ha foreldreansvaret alene og sender melding om dette til folkeregisteret.

Når foreldrene **ikke** er gift, har barnets mor i utgangspunktet foreldreansvaret alene. Dette gjelder enten mor og far bor sammen eller ikke. Foreldrene kan avtale at de skal ha felles foreldreansvar eller at far skal ha foreldreansvaret alene. Foreldrene kan ha avtalt felles foreldreansvar på skjema for farskapsregistering. Denne blir automatisk sendt til folkeregisteret.

9. **Hvem har nå foreldreansvaret for *navn*?**
Er det.....

deg
navns mor/far
begge to
eller andre

12. **Vi vil gjerne vite hvem *navn* bor fast sammen med nå, dvs. hvem har den daglige omsorgen for *navn* nå?**
Er det.....

deg
navns mor/far
begge to
eller andre

Forklaringstekst til intervjuer:

Den av foreldrene som barnet bor **fast sammen** med, og dermed har den **daglige omsorgen** for barnet, kan blant annet bestemme hvor i landet barnet skal bo, om barnet skal være i barnehage og ta andre større avgjørelser om dagliglivet. Den av foreldrene barnet bor fast hos, må også ha foreldreansvar (se forrige tekstboks). Den andre forelder har anledning til å uttale seg før en eventuell flytting, men kan ikke hindre flyttingen.
Hvis barnet har delt bosted, tas avgjørelser om flytting, barnehage o.l. i fellesskap

13.a **Har du og *navns mor/far* laget en skriftlig avtale som regulerer samværet mellom deg og *navn* ?**

Ja..... - gå til spm 14
Nei..... - gå til spm 13.b

13.b **Har dere inngått en muntlig avtale?**

Ja - gå til spm 14
Nei..... - gå til 13.c

13.c **Har det offentlige fastsatt en ordning som regulerer samværet mellom deg og *navn* ?**

Ja
Nei..... - gå til spm 17

- 14. Omtrent hvor mange dager og hvor mange netter skal *navn* etter denne avtalen tilbringe sammen med deg i løpet av en vanlig måned?** Vi tenker her på en måned uten ferier eller andre lengre besøksperioder i forbindelse med jul, påske og lignende. Vær oppmerksom på at en halv dag skal telle som hel dag. Dersom *navn* er sammen med deg etter å ha vært i barnehagen/på skolen og frem til sengetid, skal dette altså telle som en hel dags samvær.

Antall dager..... _____

Antall netter..... _____

Går til foreldre som har minst to år siden samlivsbrudd (flyttet fra hverandre før november 2002), eller aldri har bodd sammen, og der yngste barn er minst to år.

- 15.a Har denne avtalen blitt endret i løpet av de siste to årene?**

Ja

Nei..... - gå til spm 17

- 15.b Skal du etter denne endringen ha mer samvær med *navn* enn tidligere eller skal du ha mindre samvær?**

Mer samvær.....

Mindre samvær.....

Annen endring.....

- 15.c Hva var den viktigste grunnen til at avtalen ble endret på denne måten?**

Åpent svar

Så langt har vi spurt om du og den andre forelderen har en **avtale** om samvær mellom deg og *navn*. Nå følger noen spørsmål om hvor mye du og *navn faktisk* har vært sammen.

Spørsmål 17 besvares av de som ikke har vært gift eller samboende med *navns*/barnas andre forelder. De som tidligere var gift eller samboende med *navns*/barnas andre forelder går til spørsmål 18.

- 17. Har du noen gang vært sammen med *navn*?**

Ja → hopp til spørsmål 19

Nei → hopp til spørsmål 23 (før 33)

-
- 18. Har du vært sammen med *navn* etter samlivsbruddet?**

Ja

Nei → hopp til spørsmål 23 (før 33)

19. Har du vært sammen med *navn* i løpet av siste 12 måneder?

Ja
Nei..... → hopp til spørsmål 23 (før 33)

20. Var du sammen med *navn* i løpet av oktober 2004?

Ja
Nei..... → hopp til spørsmål 23

21.a Hvor mange dager tilbrakte du sammen med *navn* i løpet av oktober? En halv dag skal telle som en hel dag.

Antall dager _____

21.b Tilbrakte dere også noen netter sammen i løpet av oktober?

Ja
Nei..... → hopp til spørsmål 23

21.c Hvor mange netter var dette?

Antall netter _____

går til alle

23.a Hadde du kontakt med *navn* i løpet av oktober ved at de snakket sammen på telefon?

Ja
Nei.....

23.b Hadde du kontakt med *navn* i løpet av oktober ved at de sendte SMS- meldinger/ e-mail til hverandre?

Ja
Nei.....

Stilles ikke hvis barnet er født etter 20. desember 2003 eller hvis par gikk fra hverandre etter desember 2003 (spm 7)

24.a Var du sammen med *navn* i juleferien 2003?

Ja
Nei..... → hopp til spørsmål 24.c

Forklaringstekst til intervjuer: Juleferien 2003 varte fra 20. desember til 5. januar 2004

24.b Hvor mange dager tilbrakte du med navn juleferien 2003? En halv dag skal telle som en hel dag.

Antall dager _____

Stilles ikke hvis barnet er født etter 15. mars 2004 eller hvis par gikk fra hverandre etter mars 2004 (spm 7)

24.c Var du sammen med *navn* i vinterferien 2004?

Ja

Nei..... → hopp til spørsmål 24.e

24.d Hvor mange dager tilbrakte du sammen med *navn* vinterferien 2004? En halv dag skal telle som en hel dag.

Antall dager _____

Stilles ikke hvis barnet er født etter 13. april 2004 eller hvis par gikk fra hverandre etter april 2004 (spm 7)

24.e Var du sammen med *navn* i påska 2004?

Ja

Nei..... → hopp til spørsmål 24.g

24.f Hvor mange dager tilbrakte du sammen med *navn* påska 2004? En halv dag skal telle som en hel dag.

Antall dager _____

24.g Var du sammen med *navn* i sommerferien 2004?

Ja

Nei..... → hopp til spørsmål 24.i

24.h Hvor mange dager tilbrakte du sammen med *navn* sommerferien 2004? En halv dag skal telle som en hel dag.

Antall dager _____

24.i Var du sammen med *navn* i høstferien 2004?

Ja

Nei..... → hopp til spørsmål 24.k

24.j Hvor mange dager tilbrakte du sammen med *navn* høstferien 2004? En halv dag skal telle som en hel dag.

Antall dager _____

24.k Var du sammen med *navn* i andre ferier i løpet av de siste 12 måneder?

Ja

Nei..... → hopp til spørsmål 22.a

Går til alle, bortsett fra de som aldri har vært sammen med barnet eller ikke vært sammen med barnet etter samlivsbrudd (Nei i spm 17 eller nei i spm 18)

12a Har *navn* eget rom hos deg?

Ja
Nei.....

De neste spørsmålene handler om forholdet mellom foreldrene

33. I hvilken grad vil du si at forholdet mellom deg og *moren/faren* til *navn* er konfliktfylt? Vil du si at det er konfliktfylt

I stor grad Til en viss grad I liten grad Ikke i det hele tatt

34. I hvor stor grad vil du si at *navn* opplever at det er en konflikt mellom foreldrene?

I stor grad Til en viss grad I liten grad Ikke i det hele tatt

De neste spørsmålene dreier seg om reiser og økonomi.

(Til de som har flere barn:)

Her skal du også regne med bidrag og utgifter knyttet til andre barn du har med *navns mor/far*.

Bidrag og utgifter til barn du har med andre fedre/mødre eller stebarn skal du se bort fra.

Går til alle

37. Hvor lang reisetid er det mellom ditt bosted og stedet der *moren/faren* bor? Når du regner reisetiden en vei, er det.....

Gangavstand.....
Reisetid på en ½ time eller mindre.....
Mer enn ½ time, men ikke så mye som 2 ½ time
2 ½ time eller mer
Vet ikke

Går ikke til de som ikke har vært sammen med barnet siden samlivsbrudd eller som aldri har vært sammen med barnet

38. Hva er den vanligste reisemåten når *navn /barna* besøker deg?

Fly Tog Båt Buss Kjøres i privatbil Går/sykler

Går ikke til de som ikke har vært sammen med barnet siden samlivsbrudd eller som aldri har vært sammen med barnet

Hvis ett barn i relasjonen:

39.1 Omtrent hvor store er reiseutgiftene en vei mellom bostedet ditt og stedet der *navns mor/far* bor? Ta utgangspunkt i den reisemåten som vanligvis benyttes ved besøk. Ta også med kostnaden for den voksne som eventuelt følger *navn*.

Kroner: _____

Hvis flere barn i relasjonen:

39.2 Omtrent hvor store er reiseutgiftene en vei mellom bostedet ditt og stedet der *navns mor/far* bor? Ta utgangspunkt i den reisemåten som vanligvis benyttes ved besøk. Anslå kostnaden for samtlige barn under ett. Ta også med kostnaden for den voksne som eventuelt følger *navn*.

Kroner: _____

40. Hvordan fordeler du og moren/faren reiseutgiftene?

Vil du si at....

- Du betaler omtrent alt
- Navns/barnas mor/far* betaler omtrent alt.....
- Dere deler utgiftene
- Eller at dere har en annen ordning.....

Nå kommer noen spørsmål om regelmessig betalt barnetilsyn. Med dette mener vi blant annet barnehage, barnepark, skolefritidsordning eller dagmamma/ praktikant

Hvis ett barn

44.a Har *navn* regelmessig betalt tilsyn?

- Ja
- Nei..... - gå til spm 46

Hvis flere barn

44.a Har *navn* eller andre i samme barnekull regelmessig betalt tilsyn?

- Ja
- Nei..... - gå til spm 46

44.b Hvor mye koster dette per måned for *navn*/ samtlige barn ?

Kroner: _____

45.a Betaler du noen av utgiftene til regelmessig barnetilsyn for *navn*/barna?

- Ja
- Nei..... - gå til spm 46

45.b Hvor mye betaler du av disse utgiftene?

Kroner: _____

46. Betaler du underholdsbidrag for *navn/* barna?

Ja → gå til NY (46.e)

Nei

46.a Hva er den viktigste grunnen til at du ikke betaler bidrag for *navn/* barna?

Åpent svar

46.b Hvordan ble det bestemt at du ikke skulle betale bidrag for *navn/* barna? Ble det.....

avtalt mellom deg og moren/faren.....

fastsatt av bidragsfogden/trygdekontoret.....

fastsatt av domstolen

46.c Synes du det er urimelig eller rimelig at du ikke betaler bidrag?

Urimelig

Rimelig

Går til de som har minst to år siden samlivsbrudd (flyttet fra hverandre før november 2002), eller aldri har bodd sammen, og der yngste barn er minst to år.

46.d Hvis du tenker to år tilbake, betalte du bidrag da?

Ja → gå til spørsmål 52

Nei → gå til spørsmål 52

46.e Hvor mye betaler du i bidrag for *navn/* barna i måneden?

Kroner: _____

47. Hvordan ble barnebidraget fastsatt?

Ble det.....

avtalt mellom deg og moren/faren til navn → gå til spørsmål 49.a

fastsatt av bidragsfogden/trygdekontoret.....

fastsatt av domstolen

48. Hvorfor ble ikke bidraget fastsatt ved avtale mellom foreldrene?

Var det fordi.....

dere ikke ble enige.....

dere ikke skjønte reglene for bidragssetting

dere syntes det var greit å overlate det til en tredje part

Andre grunner → gå til 48.sps

48.sps Hvilke andre grunner var dette?

Spesifiser

Går til de som har minst to år siden samlivsbrudd (flyttet fra hverandre før november 2002), eller aldri har bodd sammen, og der yngste barn er minst to år.

49.a Hvis du tenker to år tilbake i tid, har bidraget blitt endret siden den gang?

Ja

Nei → gå til spørsmål 53

49.b Vil du si at det har blitt.....

Vesentlig høyere

Noe høyere

Noe lavere.....

Vesentlig lavere

49.b Hva vil du si er den viktigste grunnen til at bidraget er blitt endret?

Åpent svar

51. I forhold til *moren/farens* inntekt og din egen inntekt, hva synes du om størrelsen på bidraget? Synes du at *du* betaler.....

Altfor mye

Litt for mye

Passelig

Litt for lite

Alt for lite

52. Utførte du inntektsgivende arbeid av minst 1 times varighet i forrige uke? Regn også med arbeid som familiemedlem uten fast avtalt lønn på gårdsbruk, i forretning og i familiebedrift ellers.

Ja → hopp til spørsmål 54

Nei

53. Har du inntektsgivende arbeid som du var midlertidig borte fra eller hadde fri fra i hele forrige uke?

Ja

Nei → hopp til spørsmål 55

54. Hvor mange timer pr. uke arbeider du vanligvis i ditt hovedyrke og eventuelle biyrker? Regn også med betalte overtidstimer, og ekstraarbeid hjemme i forbindelse med dette arbeidet.

Under 10 timer pr. uke

10 - 20 timer pr. uke

21 - 30 timer pr. uke

31 - 40 timer pr. uke

41 - 50 timer pr. uke

Mer enn 50 timer pr. uke

55. Regner du deg hovedsakelig som ...

- yrkesaktiv
- student/skoleelev
- alderspensjonist
- førtidspensjonist/arbeidsufør
- hjemmearbeidende (Husarbeid i hjemmet)
- arbeidsledig
- annet

Tilleggstekst til intervjuer: kun ett svar

Nå kommer det noen spørsmål om din **nåværende husholdning**.

57. Bor du sammen med ektefelle eller samboer?

- Ja, ektefelle
- Ja, samboer
- Nei

Husholdsboks

Kartlegging av kosthusholdning og bohusholdning, inkl. barn som bor halve tiden i husholdet. Se http://www.ssb.no/emner/02/90/notat_200125/notat_200125.pdf¹⁰

Inkluderer også kartlegging av evt. egne særkullsbarn, samboer/ektefelles særkullsbarn og felles bar med samboer/ektefelle

60. Har din nåværende ektefelle/samboer egne barn under 18 år som ikke bor fast sammen med dere?

- Ja
- Nei
-

64. Hvor mange beboelsesrom er det i boligen din? Regn ikke med kjøkken, bad, entre eller små rom mindre enn 6 kvadratmeter.

Antall rom: _____

Takk for at du tok deg tid til å delta i undersøkelsen

¹⁰ Fosen, J, Hustoft, A.G. og B.O Lagerstrøm: *Ny spørresekvens for å identifisere husholdninger i spørreundersøkelser*. Statistisk sentralbyrå Notater 2001/25

Konverteringsliste mellom elektronisk og postalt skjema

spørsmål nr.						
elektronisk	postalt	kommentar				
1 (/2.f)	1					
2a-e/ register	2	Annen utsilingsprosedyre i telefonskjema, samt bruk av registeropplysninger				
4.a	3					
4.b	4					
5	5					
6	6					
7	7					
8						
9	8					
12	9					
13	10	13a -c (elektronisk) er inkorporert som ulike svaralternativ i 13 (postalt)				
14	11					
15.a	12					
15.b	13					
15.c	14					
23.a	15					
23.b	16					
18	17					
19	18					
20	19					
21	20					
24.a	21	24.b (elektronisk) er lagt inn som tillegg i 21 (postalt)				
24.c	22					
24.e	23					
24.g	24					
24.i	25					
24.k	26					
22.a	27					
22.b	28					
26	29					
27.a	30					
27.b	31					
27.c	32					
12.a	33					
33	34					
34	35					
37	36					
38	37					
39.1	38					
39.2						
40	39					
44.a	40					
44.b						
45.a	41					
46	42					
46.a	43					
46.b	44					
46.c	45					
46.d	46					
46.e	47					
47	48					
48	49					
49.a	50					
49.b	51					
49.c	52					
51	53					
52	54					
53	55					
54	56					
55	57					
Husholdsboks	58 - 65 (-64)					
64	64					

Undersøkelse om samvær og bidrag

Oversikt over endringer i skjema fra 2002 til 2004¹¹ (elektronisk).

Kommentarer til skjema:

Enkelte spørsmål er omnummererte i nytt skjema

gammelt spm 41 = nytt spm 12.a

gammelt spm 43 = nytt spm 44.a

gammelt spm 44 = nytt spm 44.b

I den nye undersøkelsen benytter vi elektronisk skjema. Dette gjør at vi gjør noen grep som kompliserer oversikten på papir. Bla. betyr "navn" satt inn i skjema at vi setter inn navnet til barnet vi spør om. Der *faren/moren* opptrer setter vi inn "faren" eller "moren", alt etter bidragsyters kjønn. Innledningsfrekvensen (spm 1 og 2) tilsvarer den silingen som forrige gang ble gjort for å sjekke at respondentene var i målgruppen i sist undersøkelse.

Følgende spørsmål fra 2002-undersøkelsen er ikke med i det nye skjema:

spm 10

spm 11

spm 14

spm 16

spm 22

spm 25

spm 26

spm 28.a

spm 28.b

spm 29

spm 30.a

spm 31

spm 32.a

spm 34

spm 35

spm 36

spm 42

spm 50

Nye spørsmål i skjema:

spm 4.b

spm 15.a

spm 15.b

spm 15.c

spm 22.a

spm 22.b

spm 45.a

spm 46.a

spm 46.b

spm 45.c

spm 45.d

spm 45.e

spm 49.a

spm 49.b

spm 49.c

Endret referanseperiode samvær

spm 19 - spm 23

¹¹ Vedlegg 7 og 8

Endret tre yngste barn - yngste barn

spm 9
spm 12
spm 15
spm 19
spm 20
spm 21
spm 23
spm 24
spm 41
spm 44

Endret ved at spm er tilpasset telefonintervju

spm 9
spm 12
spm 20
spm 21
spm 23
spm 24
spm 37
spm 40
spm 47
spm 48

Endret på annen måte:

spm 9: Tekst som forklarer "foreldrerett" noe endret i henhold til kommentarer fra BFD.
spm 12: Tekst som forklarer "daglig omsorg" leses ikke høyt, men er på elektronisk skjerm som forklaringstekst for intervjuer.
spm 13: Innledningstekst fjernet samt oppdelt
spm 15: Delt opp
spm 21: Delt opp
spm 23: Spm om kontakt pr. brev er kuttet ut
spm 38: svaralternativ "båt" satt inn
spm 39: Ulik formulering ved et og flere barn
spm 40: endring i svaralternativer
spm 43 (44.a i nytt skjema): delt opp
spm 45: delt opp
spm 49 (46.e i nytt skjema): omformulert

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 2005/15 E. Engeliën, M. Steinnes og V.V. Holst Bloch: Tilgang til friluftsområder. Metode og resultater 2004. 38s.
- 2005/16 G. Dahl: Uførepensjonisters bakgrunn. 56s.
- 2005/17 W. Drzwi: Økonomisk-politisk kalender 1964-1999
- 2005/18 A. Rolland: KOSTRA, tjenestekvalitet og kompetansefordeling i supermarkedstaten. 45s.
- 2005/19 H. Tønneseth. Årsrapport 2004. Kontaktutvalget for helse- og sosialstatistikk 10s.
- 2005/20 N.K. Buskoven: Vertskommunekompensasjon - kartlegging av kommunenes utgifter til asylmottak. 49s.
- 2005/21 H.C. Hougen: Omnibusundersøkelsen oktober/november 2004. Dokumentasjonsrapport. 52s.
- 2005/22 D. Sve, L. Solheim og G. Haraldsen: Eldres kvalitet. Dokumentasjon av datafangsten. 64s.
- 2005/23 E. Rauan: Undersøking om foreldrebetaling i barnehagar, januar 2005. 45s.
- 2005/24 L. Østby: Bruk av velferdsordninger blant nyankomne innvandrere fra de nye EØS-medlemslandene. 36s.
- 2005/25 A. Fagereng: Reestimering av faktoretterspørselen i KVARTS. 72s.
- 2005/26 O. Haugen: Utrekning av vekter til inntekts og formuesundersøkingane 2000, 2001 og 2002. 56s.
- 2005/27 M. Bråthen, J.I. Hamre og T. Pedersen: Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak. Beskrivende analyse av deltakerne i 2002 og forslag til ny evalueringsmetode. 33s.
- 2005/28 M. Høstmark: Forundersøkelse om kommunale helseutgifter knyttet til bosetting av flyktninger. 48s.
- 2005/29 A. Vedø: Analyse av revisjon. Lønn i bygge- og anleggsvirksomhet. 43
- 2005/30 H.C. Hougen: Samordnet levekårsundersøkelse 2004 - tverrsnittsundersøkelsen. Dokumentasjonsrapport. 139s.
- 2005/31 T. Hægeland, L.J. Kirkebøen og O. Raaum: Skoleresultater 2004. En kartlegging av karakterer fra grunn- og videregående skoler i Norge. 89s.
- 2005/32 A. Rolland: Brukertilfredshetsmålinger i offentlig sektor. Utredning for Moderniseringsdepartementet og regjeringens handlingsplan for modernisering. 96s.
- 2005/33 K. Aasestad, A. Finstad og K. Loe Hansen: Bruk av helsefarlige produkter i grafisk industri. 27s.
- 2005/34 S.W. Bogen, K. Digre, A. Hedum, T. Hægeland, T.K. Schjerven og B. Vold: Et system for statistikk omstatlig virksomhet. Forprosjektnotat. 44s.
- 2005/35 Kostra. Arbeidsgrupperapporter 2005. 230s.
- 2005/36 D. Rafat: Produksjonsopplegg for foreløpige tall i industristatistikken. 46s.
- 2005/37 T. Dale og B. Hole: Evaluering av elektroniske skjemaer i KOSTRA. Case: Skjema 20 - Fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø. 55s.
- 2005/38 A. Sundvoll: Kirkelig tjenestestatistikk i KOSTRA-drakt. Et pilotprosjekt. 48s.
- 2005/39 G.I. Gundersen, B. Hoem, P. Løkkevik og D. Splide. Gjennomgang av metoder og datakilder i energiregnskapet. 50s.
- 2005/40 K. Loe Hansen: Bruk av helsefarlige produkter i båtbyggerbransjen. 27s.